

Raport o stanie dostępności

Urzędu Miejskiego w Wąwolnicy

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA.....	4
RAPORT Z OCENY BUDYNKU.....	4
PODSTAWOWE POJĘCIA I DEFINICJE.....	5
1. ANALIZA ZASTOSOWANYCH USPRAWNIEŃ.....	11
1.1. OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE BUDYNKU.....	11
1.1.1. SZEROKOŚĆ CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH.....	11
1.1.2. ELEMENTY WYPOSAŻENIA PRZESTRZENI I MAŁA ARCHITEKTURA.....	12
1.1.3. DOSTĘPNOŚĆ GŁÓWNYCH WEJŚĆ I DOJŚĆ DO OBIEKTU.....	14
1.1.4. NAWIERZCHNIE I OZNACZENIA FON.....	16
1.1.5. MIEJSCA PRZEZNACZONE DO WYPOCZYNKU – ŁAWKI.....	18
1.1.6. PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH.....	19
1.1.7. MIEJSCA PARKINGOWE DLA OZN.....	20
1.1.8. KOMUNIKACJA PIONOWA – SCHODY ZEWNĘTRZNE.....	22
1.1.9. KOMUNIKACJA PIONOWA – POCHYLNIE ZEWNĘTRZNE.....	24
1.2. PRZESTRZENIE WEWNĘTRZNE.....	26
1.2.1. WEJŚCIA GŁÓWNE DO BUDYNKU.....	26
1.2.2. DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI KOMUNIKACYJNYCH.....	28
1.2.3. KOMUNIKACJA PIONOWA – SCHODY WEWNĘTRZNE.....	30
1.2.4. KOMUNIKACJA PIONOWA – DŹWIGI OSOBOWE.....	33
1.2.5. DRZWI WEWNĘTRZNE.....	36
1.2.6. TOALETY DLA OZN.....	38
1.2.7. SALE OBSŁUGI INTERESANTÓW.....	43
1.2.8. INFORMACJA WIZUALNA.....	45
1.2.9. OŚWIETLENIE.....	47
1.2.10. MATERIAŁY WYKOŃCZENIOWE, KOLORYSTYKA, AKUSTYKA.....	49
1.2.11. INFORMACJA DOTYKOWA.....	51
1.2.12. ELEMENTY WYPOSAŻENIA WEWNĄTRZ BUDYNKU.....	53
1.2.13. SYSTEMY ALARMOWE I EWAKUACJA.....	55
2. PODSUMOWANIE AUDYTU.....	57

CZĘŚĆ II DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA.....	59
WYNIKI BADANIA.....	60
1. WPROWADZENIE DO DOSTĘPNOŚCI INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEJ.....	61
2. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KIERUNKÓW PRACY KOORDYNATORA DS. DOSTĘPNOŚCI.	62
3. REKOMENDACJE W ZAKRESIE POŻĄDANEGO ZAKRESU I KIERUNKU SZKOLEŃ.....	63
4. REKOMENDACJE W ZAKRESIE INFORMACJI DOSTĘPNYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ.	65
5. REKOMENDACJE W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI – PRZYKŁADY ZASTOSOWANIA NARZĘDZI..	66
CZĘŚĆ III DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA.....	69

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU

Jako autorzy ekspertyzy i członkowie zespołu audytowego, potwierdzamy, że przeprowadzona

w ramach umowy wizja terenowa oraz dostarczony Raport został wykonany zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami prawa, niezbędnymi uzgodnieniami, a także został przekazany w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu mają służyć.

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1	Anabela Urban	Audytor	
2	Ewelina Raczkiewicz	Audytor	

CZĘŚĆ I

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

RAPORT Z OCENY BUDYNKU

Budynek Urzędu Miejskiego w Wąwolnicy

Podsumowanie ustaleń z oceny

Jednostka oceniana	Urząd Miejski w Wąwolnicy
Zakres badania	Badanie dostępności architektonicznej budynku wraz z jego otoczeniem
Obiekt poddany ocenie	Budynek Urzędu – ul. Lubelska 39; 24-160 Wąwolnica
Metody badania	Wywiad bezpośredni, pytania audytowe, obserwacja bezpośrednia
Wynik z oceny	CZĘŚCIOWO POZYTYWNY Z UWAGAMI
Jednostka opracowująca	

PODSTAWOWE POJĘCIA I DEFINICJE

Bariera – przeszkoda lub ograniczenie architektoniczne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Ciąg pieszy – ogólnie dostępna, przestrzennie wydzielona trasa piesza, prowadzona samodzielnie, niezależnie od trasy kołowej. Ciągi piesze mogą przebiegać wzdłuż ulicy lub jako autonomiczne drogi dla pieszych, tj. bez powiązań i równoległego prowadzenia z ciągami komunikacji kołowej.

Dostępność – dostępność architektoniczna, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6 Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia.

Dźwig platformowy – dźwig platformowy służy do transportu zarówno osób jak i osób z towarami lekkimi. Urządzenie posiada własną konstrukcję szybu i obudowę, wychylne drzwi przystankowe, a sterowanie na platformie jest przyciskowe, działają w trybie ciągłego nacisku.

Dźwig osobowy(winda) - to urządzenie stosowane do pionowego przemieszczania osób, posiadające napęd elektryczny lub hydrauliczny; przemieszczane osoby znajdują się w kabinie poruszającej się wzdłuż sztywnych prowadnic pionowych (lub nachylonych w stosunku do pionu pod niewielkim kątem) zazwyczaj w szybie dźwigowym; urządzenie obsługuje przystanki (potocznie „piętra”).

Infrastruktura miejska – wszystkie urządzenia i elementy miejskich przestrzeni publicznych, w tym przede wszystkim obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktura komunikacyjna i transportowa.

Kontrast barwny – według standardów brytyjskich, oblicza się na podstawie porównania współczynników odbicia światła (ang. Light Reflectance Value) sąsiadujących ze sobą powierzchni. Współczynnik odbicia światła to całkowita ilość światła odbitego od powierzchni, o każdej długości fali i w każdym kierunku, oświetlona przez źródło światła. Dla koloru idealnie czarnego przyjmuje się współczynnik LRV=0 (ze względu na pochłanianie dużej ilości światła, szczególnie przez powierzchnie matowe). Dla idealnego, całkowicie odbijającego światło, koloru białego obowiązuje współczynnik – LRV=100. Różnica kontrastów poniżej 30 punktów na skali LRV nie stanowi wystarczającej informacji wizualnej. Rekomendowany kontrast do oznaczeń bezpieczeństwa wynosi 70%.

Materiały przyjazne – za materiały przyjazne uznaje się te, które nie przewodzą nadmiernie ciepła, to znaczy: w niskiej temperaturze nie ziębią a w wysokiej – nie parzą. Właściwości te są szczególnie istotne w kontekście projektowania i wykonywania ławek, siedzisk i oparć.

Nawierzchnie grząskie i nierówne – poważnie utrudniające poruszanie się na wózku. Przykłady nawierzchni: piasek, żwir, kratownice betonowe, „kocie łby”, kostka granitowa o powierzchni łupanej.

Nawierzchnie równe – przykłady nawierzchni: asfalt, płyty kamienne o powierzchniach i krawędziach ciętych, groszkowanych i promieniowanych, płyty betonowe, deski (pod warunkiem odpowiedniego zabezpieczenia przed warunkami atmosferycznymi, wypaczaniem oraz zachowania minimalnych odległości między deskami).

Obiekty małej architektury i meble miejskie – wszystkie niewielkie obiekty, w szczególności: ławki, słupy ogłoszeniowe, tablice informacyjne, stojaki rowerowe, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej oraz obiekty służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki.

Ocena – ocena badanego parametry; informacja, czy spełnia on Wytyczne, częściowo spełnia, czy też nie spełnia.

Osoba o ograniczonej możliwości poruszania się – każda osoba dotknięta trwałą lub czasową niepełnosprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która to niepełnosprawność może utrudniać takiej osobie – w konfrontacji z różnymi barierami – pełne i skuteczne korzystanie ze środków transportu na równi z innymi pasażerami lub której możliwość poruszania się przy korzystaniu z transportu jest ograniczona z powodu wieku.

Osoby z niepełnosprawnością ruchu – to bardzo zróżnicowana grupa, do której zalicza się m.in. osoby poruszające się na wózku, osoby korzystające z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, a także osoby mające różne problemy z poruszaniem się, długim staniem, wstawaniem i siadaniem oraz osoby z niepełnosprawnością manualną. Trudności z poruszaniem się mogą wynikać również z wieku.

Osoba z niepełnosprawnością słuchu – to zarówno osoby głuche, a także, znacznie różniące się od nich pod względem sposobu komunikacji, osoby słabo słyszące.

Osoby z niepełnosprawnością wzroku – to zarówno osoby niewidome, jak i osoby z poważnymi wadami wzroku, objawiającymi się znaczną utratą ostrości widzenia, ograniczeniem pola widzenia, trudnościami w adaptacji do zmiennych warunków oświetlenia, brakiem postrzegania kolorów, zmniejszoną wrażliwością na kontrast itp.

Osoba ze szczególnymi potrzebami – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przewyciężenia bariery, po to, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Są to m.in. osoby z niepełnosprawnościami: ruchu, słuchu, wzroku, intelektualnymi i psychicznymi, a także osoby czasowo niepełnosprawne oraz inne, dla których poruszanie się lub zrozumienie informacji i komunikowanie się może stanowić problem, m.in. dzieci, osoby starsze, kobiety w ciąży, rodzice z dziećmi, obcokrajowcy nieznający lokalnego języka.

Oznaczenia w alfabecie Braille'a – opis w alfabecie dotykowym umożliwiającym zapisywanie i odczytywanie tekstów osobom niewidomym.

Pas ostrzegawczy – zbiór pól uwagi ułożonych w jednej linii i umieszczonych w poziomie posadzki; wymagane jest, aby pas był kontrastowy; umieszczany m. in. przed przejściami dla pieszych, schodami, wejściami do budynków oraz na peronach, w celu poinformowania użytkownika o zbliżaniu się do strefy niebezpiecznej.

Pas prowadzący – element ścieżki dotykowej, ciąg o szerokości 25–50 cm, zbudowany z elementów z podłużnymi wypukłościami (np. płyty ryflowane), ułożony powyżej lub w poziomie posadzki / chodnika.

Pochylnia – element przestrzeni lub budynku umożliwiający pokonanie różnicy poziomów bez konieczności pokonywania stopni.

Pole oczekiwania – szczególny rodzaj pola uwagi, stosowany w obrębie przystanków komunikacji miejskiej. Pole to jest wyznaczone na wysokości drzwi pojazdu, które są uniwersalnie dostępne dla wszystkich grup pasażerów: zarówno osób poruszających się na wózkach, osób niewidomych, czy też osób starszych (miejsca dostępne z poziomu posadzki).

Pola uwagi – pola, na których umieszczono elementy punktowo wypukłe w układzie prostokątnym lub przekątnym; umieszczane w miejscach zmiany kierunku ścieżki dotykowej, jej rozgałęzieniach i przed punktami docelowymi, do których doprowadza ścieżka.

Projektowanie uniwersalne - uniwersalne projektowanie, o którym mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), uwzględniane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Racjonalne usprawnienie – racjonalne usprawnienie, o którym mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), stosowane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Spocznik – element schodów lub pochylni: płyta pozioma stanowiąca początek lub koniec biegu lub przedzielająca biegi.

Trasa wolna od przeszkód – szerokość ciągu pieszego poza przestrzeniami zajmowanymi przez infrastrukturę, małą architekturę, miejsca do siedzenia, słupki blokujące itp.

Użytkownicy – wszystkie osoby przebywające w przestrzeniach publicznych, niezależnie od ich wieku, płci i stopnia sprawności.

Wysokość w świetle – wysokość od najwyższego poziomu posadzki w pasie ruchu do poziomu wykończenia sufitu lub najniżej umieszczonych elementów zabudowy, wystroju lub informacji (lamp, tablic informacyjnych itp.).

Wytyczne – standardy zapewniające pełny poziom dostępności.

Zalecenia – dobrane indywidualnie, proponowane działania mające a celu poprawę dostępności.

WSTĘP

Zapewnienie dostępności ma na celu poprawę warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub szczególne potrzeby. Zapisy Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zobowiązują do zapewnienia takim osobom dostępu do różnych obiektów na równi z innymi obywatelami.

W zapewnieniu dostępności szczególnie ważna jest otwartość na drugiego człowieka oraz jego potrzeby. Zagadnienie to dotyka bardzo wielu ważnych sfer życia obywateli, a jego głównymi adresatami są osoby ze szczególnymi potrzebami oraz osoby z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Dąży się więc do zapewnienia swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach, poprzez dostosowanie przestrzeni publicznej, architektury oraz transportu do wymagań wszystkich obywateli.

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Wąwolnicy, w ramach usług w zakresie dostępności dla OzN, przeanalizowano aktualny stan usprawnień zastosowanych w budynku w/w jednostki wraz z jego otoczeniem przy ul. Lubelska 39 w Wąwolnicy.

Do budynku prowadzą dwa wejścia. Wejście główne z poziomu chodnika jednak po przekroczeniu drzwi głównych trzeba pokonać schody (5 stopni) żeby dostać się z przedsionka do dalszej części budynku (dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim budynek nie jest dostępny).

Ocenie podlegały przestrzenie ogólnodostępne, nie uwzględniano przestrzeni technicznych. Analiza została przeprowadzona w oparciu o wizję lokalną oraz informacje uzyskane od pracowników.

Podstawą do wykonania opracowania oraz sformułowania wytycznych dotyczących zwiększenia dostępności były:

- wizja lokalna przeprowadzona w dniu 21.03.2025 r.
- informacje przekazane od pracowników budynku,
- dokumentacja budowlana budynku
- instrukcja bezpieczeństwa pożarowego.

Ocenę oparto m. in. na ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami, a także na innych przepisach. Na potrzeby audytu przyjęto także dodatkowe kryteria wykraczające poza obowiązujące wymagania prawne.

Założeniem opracowania jest wskazanie rozwiązań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami np. osób starszych, opiekunów z małymi dziećmi itp. Każda przestrzeń powinna umożliwiać maksymalnie samodzielne i świadome jej użytkowanie. Powinna ona być dostępna i pozbawiona barier architektonicznych oraz umożliwiać jej swobodne użytkowanie przez wszystkich użytkowników i spełniać ich potrzeby i oczekiwania. Niniejsze opracowanie, odnosząc się do obowiązujących przepisów, wskazuje najlepsze rozwiązania z punktu widzenia odbiorcy zmagającego się z różnymi dysfunkcjami.

Głównym celem niniejszego opracowania jest dostarczenie praktycznej oceny aktualnego stanu dostępności budynku oraz przedstawienie barier i utrudnień dla OzN występujących na terenie obiektu.

1. ANALIZA ZASTOSOWANYCH USPRAWNIENÍ

1.1. OTOCZENIE ZEWNĘTRZNE BUDYNKU

1.1.1. Szerokość ciągów komunikacyjnych

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Brak wyznaczonych ciągów pieszych. Ciągi pieszo-jezdne o odpowiednich szerokościach.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Na ciągach pieszych o szerokości poniżej 180 cm wymaga się zapewnienia miejsc mijania o długości min. 200 cm i szerokości min. 180 cm. Miejsca takie powinny być zapewnione co maks. 25 m, chyba że długość ocenianego ciągu komunikacyjnego nie przekracza 50m.

1.1.2. Elementy wyposażenia przestrzeni i mała architektura

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Mała architektura i wyposażenie nie kolidują z przebiegiem głównych ciągów pieszych, umieszczona w sposób umożliwiający swobodną komunikację. Nie zapewniono miejsc postojowych dla rowerów. Układ funkcjonalny jest prosty. Rośliny nie wchodzą w światło ciągu pieszo-jezdnego.

OCENA: Spełniona

ZALECENIA: Brak.

WYTYCZNE:

- ✓ Mała architektura i wyposażenie nie mogą kolidować z przebiegiem głównych ciągów pieszych, np. korzystne może być:
  - rozmieszczenie małej architektury, urządzeń i wyposażenie w jednej linii,
  - umieszczenie ławek i innych urządzeń poza strefą komunikacyjną, np. w specjalnie zaprojektowanych wnękach,
  - umieszczenie małej architektury, urządzeń i wyposażenia poza ciągami pieszymi, np. w bocznej strefie technicznej, wykonanej z nierównej nawierzchni, ale w taki sposób, żeby do istotnych z nich zapewnić wygodny dostęp.

- ✓ Elementy architektoniczne, mała architektura, urządzenia i inne wyposażenie znajdujące się na ciągach pieszych musi być wykonane i rozmieszczone w sposób bezpieczny dla osób z niepełnosprawnością wzroku np.:
  - obok ciągu pieszego,
  - w specjalnie zaprojektowanych wnękach,
  - bez wystających lub wiszących nad ciągiem pieszych przeszkód,
  - umożliwienie wykrycia przeszkód za pomocą laski,
  - zachowanie kontrastu elementów w stosunku do tła.

- ✓ Jeżeli na ciągu pieszym lub obok niego znajdują się rośliny, należy dbać o nie w taki sposób, żeby nie ograniczały skrajni ciągu pieszego (szerokości ani wysokości).

- ✓ Jeżeli zapewnia się drogi rowerowe, należy oddzielić je od ciągów pieszych, np. poprzez:
  - całkowite oddzielenie dróg rowerowych od ciągów pieszych, np. oddzielenie pasem zieleni - rozwiązanie zalecane,
  - umieszczenie na granicy pasa nierównej nawierzchni, np. kostki granitowej, o szerokości min. 30 cm.

- ✓ Zalecane jest zapewnienie parkingu/miejsc postojowych dla rowerów.

- ✓ Rekomendowane jest zapewnienie obok budynku specjalnego miejsca umożliwiającego wyprowadzanie psa asystującego.

1.1.3. Dostępność głównych wejść i dojazd do obiektu

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Wejście do budynku jest niedostępne. Do wejścia głównego do budynku można dostać się z poziomego chodnika, natomiast po wejściu do środka trzeba pokonać schody (4 stopnie) żeby dostać się do pomieszczeń na parterze.

OCENA: Nie spełnia

ZALECENIA:

Zaleca się zapewnienie dostępu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich do przynajmniej jednego wejścia do budynku.

WYTYCZNE:

- ✓ Przynajmniej główne dojścia do budynku muszą być dostępne dla osób poruszających się na wózku. Dopuszcza się np. zastosowanie łagodnie nachylonych chodników (rozwiązanie najkorzystniejsze), pochylni. Drogi dostępne dla osób poruszających się

na wózku nie mogą być w znaczący sposób dłuższe w stosunku do dróg dla osób sprawnych.

- ✓ Rekomendowane jest zapewnienie dostępności dla osób poruszających się na wózku wszystkich dojazdów do budynku. Zalecane jest, żeby osoby poruszające się na wózku mogły poruszać się tymi samymi drogami co osoby sprawne.
- ✓ Przynajmniej główne wejście do budynku lub każdej wydzielonej części budynku musi być dostępne dla osób poruszających się na wózku. W budynkach istniejących, w wyjątkowych sytuacjach, dopuszcza się zapewnienie dostępności innego wejścia niż wejście główne.
- ✓ Zalecane jest zapewnienie dostępności wszystkich istotnych wejść do budynku.
- ✓ Jeżeli nie wszystkie wejścia do obiektu są dostępne, przy wejściach niedostępnych należy umieścić dobrze widoczną i czytelną informację kierującą do wejść dostępnych. Informacja musi być przedstawiona w formie obrazkowej, np. symbole, strzałki, plan obiektu z oznaczonymi wejściami.

1.1.4. Nawierzchnie i oznaczenia FON

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Nawierzchnie pieszo-jezdne są wykonane z kostki brukowej. Są równe i w dobrym stanie technicznym. Przestrzeń wokół budynku o odpowiednich szerokościach. Nie zastosowano ścieżek prowadzących ze względu na zbyt wąskie przestrzenie.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Nawierzchnia na dojazdach do obiektu musi być równa i w dobrym stanie technicznym. Na głównych ciągach pieszych za nawierzchnię równą uznaje się płyty betonowe, kamienne, nawierzchnie bitumiczne. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się nawierzchnie mineralne. Na ciągach drugorzędnych dopuszcza się stosowanie kostki betonowej lub kamiennej o ciętej powierzchni. Nie jest zalecane stosowanie nawierzchni z kostki kamienne łupanej, kratownic betonowych, żwiru, piasku i innych nierównych lub grząskich nawierzchni. Zalecanie dotyczy również miejsc krzyżowania się ciągów pieszych z jezdniami, wjazdami i ciągami pieszo-jezdnymi.
- ✓ Nawierzchnia stosowana na ciągach pieszych musi być antypoślizgowa.
- ✓ Zaleca się takie projektowanie przestrzeni, żeby ułatwić poruszanie się w nich osobom z niepełnosprawnością wzroku, np. poprzez: dzielenie przestrzeni o

znaczących szerokościach na węższe ciągi komunikacyjne; projektowanie zmian kierunków pod kątem prostym; wyróżnienie kolorystyczne głównych ciągów pieszych; podkreślenie za pomocą faktur głównych kierunków ruchu; zastosowanie ścieżek dotykowych.

- ✓ Ścieżki dotykowe powinny być stosowane na szerokich chodnikach, wzdłuż głównych ulic, jako elementy prowadzące do przejść dla pieszych i przystanków transportu publicznego.
- ✓ Ścieżki dotykowe to wypukłe znaki poziome, które pozwalają bezpiecznie przeprowadzić osobę z niepełnosprawnością wzroku pomiędzy określonymi miejscami lub ostrzegają ją przed zagrożeniami. Stosuje się dwa rodzaje oznaczeń: elementy prowadzące (składające się z równoległych linii) oraz znaki ostrzegawcze (składające się z wypukłych punktów, tzw. guzków).
- ✓ Pasy prowadzące są to fakturowe oznaczenia nawierzchni, składające się z równoległych linii kontrastujących z otoczeniem. Wymagana minimalna szerokość pasa wynosi 25 cm. Elementy prowadzące służą do wskazania drogi, osobom z niepełnosprawnością wzroku poruszającym się przy pomocy białej laski, do przejść dla pieszych, wejść do budynków, zamkniętych przestrzeni publicznych, obszarów istotnych dla komunikacji i transportu zbiorowego (dworce, perony).
- ✓ Pasy ostrzegawcze są to fakturowe oznaczenia, składające się z wypukłych punktów, tzw. guzków i kontrastujące z otoczeniem. Szerokość pasów powinna wynosić 30-50 cm. Służą one do oznaczenia miejsc potencjalnie niebezpiecznych, takich jak np. krawężni schodów, pochylni, peronów, przejść dla pieszych. Elementy ostrzegawcze mają na celu wzbudzenie czujności pieszych uczestników ruchu, w szczególności osób niewidomych i niedowidzących, przy zbliżaniu się do miejsca potencjalnego zagrożenia.
- ✓ Pola uwagi, to fakturowe oznaczenia ostrzegawcze, składające się z wypukłych punktów, tzw. guzków, wykonane z analogicznych płyt w stosunku do pozostałych oznaczeń ostrzegawczych (pól oczekiwania, pasów ostrzegawczych), które kontrastują z otoczeniem. Szerokość pól uwagi powinna wynosić 50-90. Służą one do oznaczenia miejsc potencjalnie niebezpiecznych, takich jak np. zmiany kierunku lub rozgałęzienia ścieżki dotykowej (skręt o kąt powyżej 45°), oraz informują o punktach docelowych, do których doprowadza ścieżka, np. o miejscu zatrzymania się przed urządzeniami lub obiektami, do których prowadzi ścieżka prowadząca (np. mapa dotykowa).

1.1.5. Miejsca przeznaczone do wypoczynku – ławki

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Na terenie obiektu zapewniono miejsca siedzące do wypoczynku. Ławki wyposażono w oparcia, bez podłokietników. Siedziska i oparcia wykonano z drewna.

OCENA: Spełnia z uwagą

ZALECENIA:

Zaleca się wyposażenie ławek w podłokietniki, lub zapewnienie przynajmniej części miejsc do siedzenia wyposażonej jednocześnie w oparcia i podłokietniki

WYTYCZNE:

- ✓ Przynajmniej część miejsc do siedzenia musi być wyposażona jednocześnie w oparcia i podłokietniki (zalecana ilość to min. 1/3 miejsc). Oba rozwiązania są szczególnie istotne dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością ruchu poruszających się o kulach, laskach, balkonikach itp. Podłokietniki ułatwiają wstawanie z ławki.
- ✓ Siedziska i oparcia ławek powinny być wykonane z przyjaznych materiałów (np. drewno, tworzywa sztuczne). Nie zaleca się siedzisk metalowych, jako nieprzyjemnych w odbiorze przy niskiej lub wysokiej temperaturze.

1.1.6. Przejścia dla pieszych

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Brak wyznaczonych przejść dla pieszych w pobliżu budynku. Z układu komunikacyjnego wynika, że pieszy może przejść przez ulicę i dostać się do wejścia budynku.

OCENA: Nie dotyczy

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Przejścia dla pieszych oraz inne miejsca, w których z układu komunikacyjnego wynika, że piesi mogą w nich przechodzić przez jezdnie należy zastosować np. jedno z następujących rozwiązań:
  - po obu stronach przejścia obniżony krawężnik (szerokość min. 100 cm, nachylenie do 15% (zalecane do 5%),
  - przejście na poziomie chodnika (bez różnicy wysokości) - dotyczy główne przejść przez wjazd. W żadnym przypadku różnica wysokości na krawędzi chodnika/ obniżenia jezdni/wjazdu nie może przekraczać 2 cm. Zalecane jest natomiast zapewnienie różnicy do 1 cm, lub zaokrąglenie lub fazowanie krawędzi krawężnika.
- ✓ Przed przejściem dla pieszych przez jezdnie zalecane jest zastosowanie dotykowych oznaczeń ostrzegawczych dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Dopuszczalne są dwa sposoby oznaczania przejść dla pieszych:
  - bezpośrednio przy krawędzi chodnika (za krawężnikiem), na całej szerokości przejścia, powinien być ułożony pas ostrzegawczy o szerokości 80-100 cm;
  - w odległości 0,5 metra od krawędzi jezdni, na całej szerokości przejścia, powinien być ułożony pas ostrzegawczy o szerokości 50-60 cm.
- ✓ Przy przejściach dla pieszych prowadzących do budynku należy stosować sygnalizację świetlną.

1.1.7. Miejsca parkingowe dla OzN

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Na parkingu wyznaczono jedno miejsce do parkowania dla osób z niepełnosprawnościami w pobliżu wejścia do budynku. Powierzchnia jest pomalowana na niebiesko. Wymiary miejsca parkingowego wynoszą ok. 500 cm x 360 cm. Parking oznaczony znakiem poziomym P-18 + P-24, oraz znakiem pionowym D-18a z tabliczką T-29. Nawierzchnia miejsca postojowego dla OzN jest gładka, antypoślizgowa i w dobrym stanie technicznym, bez uskoków oraz zmian poziomów.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak.

- ✓ W miejscach podlegających przepisom o drogach publicznych liczba miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością musi wynosić:
  - 1 przy ogólnej liczbie miejsc na poziomie 6-15,
  - 2 przy ogólnej liczbie miejsc 16-40,
  - 3 przy ogólnej liczbie miejsc 41-100.
- ✓ Miejsca dla osób z niepełnosprawnością powinny być usytuowane w pobliżu dostępnego wejścia do budynku. Odległość, o której mowa powyżej nie powinna przekraczać 50 m.

- ✓ Długość miejsca przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością musi wynosić min. 600 cm przy parkowaniu równoległym i min. 500 cm w innych przypadkach.
- ✓ Szerokość miejsca przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością musi wynosić min. 360 cm.
- ✓ Należy zapewnić dostępne dla osób poruszających się na wózku wejście na chodnik lub ciąg pieszo-jezdny bezpośrednio z miejsca parkingowego dla osób z niepełnosprawnością lub w bezpośrednim sąsiedztwie takiego miejsca. Różnica poziomów w przypadku progów lub krawężników na poziomie max. 2 cm między powierzchnią miejsca postojowego, a powierzchnią chodnika lub ciągu pieszo-jezdnego. W przypadku parkowania równoległego do sąsiadującego ciągu pieszo-jezdnego nie może być przeszkód, przestrzeń obok miejsca nie może być węższa niż 150 cm.
- ✓ Nawierzchnia w obrębie miejsc parkingowych musi być równa i w dobrym stanie technicznym, antypoślizgowa. Za nawierzchnię równą uznaje się płyty betonowe, kamienne, nawierzchnie bitumiczne, żywice lub w wyjątkowych sytuacjach nawierzchnie mineralne. Nie dopuszcza się stosowania nawierzchni z kostki kamiennej łupanej, kratownic betonowych, żwiru, piasku i innych nierównych lub grząskich.
- ✓ W przypadku miejsc podlegających pod przepisy o drogach publicznych należy stosować jedno z następujących oznaczeń:
  - znak poziomy P-18 uzupełniony symbolem P-24 oraz znak pionowy D-18 z tabliczką T-29,
  - znak poziomy P-20 uzupełniony symbolem P-24 oraz znak pionowy D-18a z tabliczką T-29. Cała powierzchnia miejsca musi być pomalowana na kolor niebieski.
- ✓ Konieczne jest zastosowanie czytelnego oznaczenia miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Zaleca się zastosowanie jednocześnie znaku poziomego, pionowego i wyróżnienie kolorem powierzchni miejsca.
- ✓ Nawierzchnia miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami musi być gładka, antypoślizgowa, w dobrym stanie technicznym i bez uskoków oraz zmian poziomów.

1.1.8. Komunikacja pionowa – schody zewnętrzne

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Nie dotyczy. Brak schodów zewnętrznych.

OCENA: Nie dotyczy

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Parametry schodów zewnętrznych:
  - ilość stopni w jednym biegu nie przekracza 10;
  - szerokość użytkowa biegu wynosi co najmniej 1,2 m;
  - szerokość użytkowa spocznika wynosi co najmniej 1,5 m;
  - głębokość stopni wynosi min. 35cm;
  - wysokość stopni wynosi max. 17,5cm.
- ✓ Początek i koniec biegu schodów powinny być wyróżnione przy pomocy kontrastowego koloru i/lub zmiany w fakturze nawierzchni, co najmniej w pasie 0,3 m od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów.
- ✓ Krawędzie stopni schodów powinny wyróżniać się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki. Oznaczenia kontrastowe można wykonać wzdłuż krawędzi wszystkich stopni lub tylko pierwszego i ostatniego biegu schodów. Jeżeli znakowane są wszystkie krawędzie schodów – szerokość pasa powinna wynosić od 40 do 50 mm, jeżeli oznakowane są jedynie pierwszy i ostatni stopień – szerokość pasa powinna wynosić od 50 do 100 mm. Rekomendowane jest zastosowanie kontrastu na poziomie min. 60° LRV.
- ✓ Stopnie schodów zewnętrznych nie powinny mieć nosków i podcięć. Najkorzystniejszy kształt mają stopnie, jeżeli ich podstopnica jest lekko nachylona tj. dolna krawędź podstopnicy jest cofnięta o maksymalnie 25 mm względem górnej krawędzi.
- ✓ Nawierzchnia powinna być równa, antypoślizgowa oraz w dobrym stanie technicznym.
- ✓ Schody zewnętrzne służące do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m powinny być zaopatrzone w balustrady.

- ✓ Schody zewnętrzne powinny mieć balustrady lub poręcze przyścienne, umożliwiające lewo i prawostronne ich użytkowanie. Przy szerokości biegu schodów większej niż 4m należy zastosować dodatkową balustradę pośrednią. Poręcze przy schodach zewnętrznych, przed ich początkiem i za końcem należy przedłużyć o 0,3 m oraz zakończyć w sposób zapewniający ich bezpieczne użytkowanie. Minimalna wysokość poręczy balustrady mierzona od wierzchu poręczy musi wynosić 1,1m.
- ✓ Parametry poręczy i balustrad przy schodach zewnętrznych:
  - przekrój pochwyty poręczy powinien być okrągły bądź owalny, o średnicy 3,5-4,5 cm;
  - rekomendowane jest zainstalowanie dodatkowych poręczy na wysokości 0,6 – 0,75 m (poza poręczą wymaganą wg opisu zaleceń powyżej na wysokości 1,1 m);
  - zalecane jest, aby poręcze kontrastowały z kolorem ścian lub kolorystyką otoczenia – rekomendowane jest zastosowanie kontrastu na poziomie min. 30° LRV;
  - na początku biegu schodów, po wewnętrznej stronie poręczy, należy umieścić oznakowanie dotykowe w alfabecie Braille'a.

1.1.9. Komunikacja pionowa – pochylnie zewnętrzne

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Nie dotyczy. Brak pochylni.

OCENA: Nie dotyczy

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Szerokość pochylni musi wynosić co najmniej 1,20 m.
- ✓ Nachylenie pochylni zgodne z przepisami prawa:
  - 15% dla pochylni o wysokości do 0,15 m, bez zadaszenia
  - 15% dla pochylni o wysokości do 0,15 m, z zadaszeniem
  - 8% dla pochylni o wysokości do 0,50 m, bez zadaszenia
  - 10% dla pochylni o wysokości do 0,50 m, z zadaszeniem
  - 6% dla pochylni o wysokości powyżej 0,50 m, bez zadaszenia
  - 8% dla pochylni o wysokości powyżej 0,50 m, z zadaszeniem.
- ✓ Długość pojedynczego biegu nie może przekraczać 9,00 m. Jeżeli długość pochylni przekracza 9 m, należy podzielić ją na krótsze odcinki przy pomocy spoczników. Długość spocznika między biegami pochylni wynosi, co najmniej 1,40 m. Szerokość spocznika nie może być mniejsza niż szerokość biegu pochylni - min. 1,2 m. Jeżeli na spoczniku następuje zmiana kierunku, należy zapewnić na nim powierzchnię manewrową o wymiarach min. 1,5 x 1,5 m.
- ✓ Od strony otwartej pochylni powinny znajdować się krawężniki o wysokości, co najmniej 7cm.
- ✓ Odstęp pomiędzy poręczami pochylni powinien wynosić 1,10-1,00 m. Poręcze należy instalować na wysokości 0,90 m i 0,75 m od poziomu posadzki pochylni. Poręcze mają być przedłużone o 0,3m przed początkiem i po zakończeniu biegu pochylni oraz zakończone w sposób umożliwiający ich bezpieczne użytkowanie. Odległość pochwyków poręczy od ściany lub innych elementów powinna wynosić, co najmniej 5 cm. Przekrój pochwytku powinien być okrągły bądź owalny, o ma średnicy 3,5-4,5 cm. Zalecane jest, aby poręcze kontrastowały z kolorem ścian lub kolorystyką otoczenia (minimalny kontrast 30 stopni LRV).

- ✓ Długość poziomej płaszczyzny ruchu na początku i na końcu pochylni musi wynosić co najmniej 1,5 m.
- ✓ Powierzchnia spocznika przy pochylni powinna mierzyć, co najmniej 1,5x 1,5m, poza polem otwierania skrzydła drzwi wejściowych do budynku.
- ✓ Przestrzeń manewrowa przed rozpoczęciem biegu pochylni powinna wynosić 1,5 x 1,5m.
- ✓ Początek i koniec biegu pochylni powinny być wyróżnione przy pomocy kontrastowego koloru i/lub zmiany w fakturze nawierzchni, co najmniej w pasie 0,3m od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg pochylni.
- ✓ Nawierzchnia: antypoślizgowa, w dobrym stanie technicznym, równa.

1.2.PRZESTRZENIE WEWNĘTRZNE

1.2.1. Wejścia główne do budynku

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Wejście główne jest oświetlone. Drzwi główne są jednoskrzydłowe, o odpowiedniej szerokości. Pochwyt jest wygodny, pozwalający na łagodne pchnięcie i otwarcie drzwi. Samozamykacz wyregulowano w taki sposób, aby nie stanowiły utrudnienia dla użytkowników budynku.

Wejście główne nie jest dostępne ze względu na schody prowadzące z przedsionka do dalszych pomieszczeń.

OCENA: Nie spełnia

ZALECENIA:

Należy zapewnić dostęp do przynajmniej jednego wejścia do budynku.

WYTYCZNE:

- ✓ Główne wejście do budynku musi być oświetlone.
- ✓ Zalecane jest stosowanie przedsionków o długości min. 150 cm, powiększonej o przestrzeń zajmowaną przez pola otwierania drzwi otwierających się do wewnątrz przedsionka. Np. jeżeli do wewnątrz przedsionka otwiera się jedna para drzwi o szerokości 90 cm, jego długość powinna wynosić min. 240 cm.
- ✓ Systemy czyszczące obuwie powinny być wykonane w sposób bezpieczny dla użytkowników i nie mogą w poważny sposób utrudniać poruszania się. Zalecane jest stosowanie wycieraczek z systemowych listew, wpuszczanych w posadzkę. Nie należy stosować m.in. grubych, gumowych wycieraczek układanych na posadzce, krat i wycieraczek, w których odległości pomiędzy prętami lub średnice otworów wynoszą więcej niż 2 cm. Niezalecane, ale dopuszczalne jest stosowanie chodników układanych na posadzce, pod warunkiem ograniczenia ryzyka podwijania się krawędzi chodnika.
- ✓ Przynajmniej przy wejściach głównych i w innych istotnych miejscach rekomendowane jest zapewnienie drzwi automatycznych, najkorzystniej przesuwnych.
- ✓ Szerokość skrzydła drzwi nie może być mniejsza niż 90 cm. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych należy mierzyć główne skrzydło drzwi. Pomiaru dokonuje się w świetle przejścia.
- ✓ W drzwiach wejściowych dopuszcza się progi o wysokości do 2 cm. Progi w drzwiach wejściowych o wysokości 2 cm należy wyprofilować.
- ✓ Przy drzwiach należy zapewnić przestrzeń umożliwiającą osobie poruszającej się na wózku, osobom z dzieckiem w wózku dziecięcym, osobom z nieporęcznym bagażem, samodzielne i swobodne otwarcie skrzydła drzwi.
- ✓ Samozamykacze należy wyregulować w taki sposób, aby nie stanowiły utrudnienia dla użytkowników budynku.
- ✓ Klamki i pochwytły muszą mieć kształt zapewniający użytkownikom bezpieczeństwo oraz wygodny chwyt: dopuszcza się stosowanie klamek w kształcie liter "L" lub "C", klamek antypanicznych, poziomych i pionowych pochwytów.

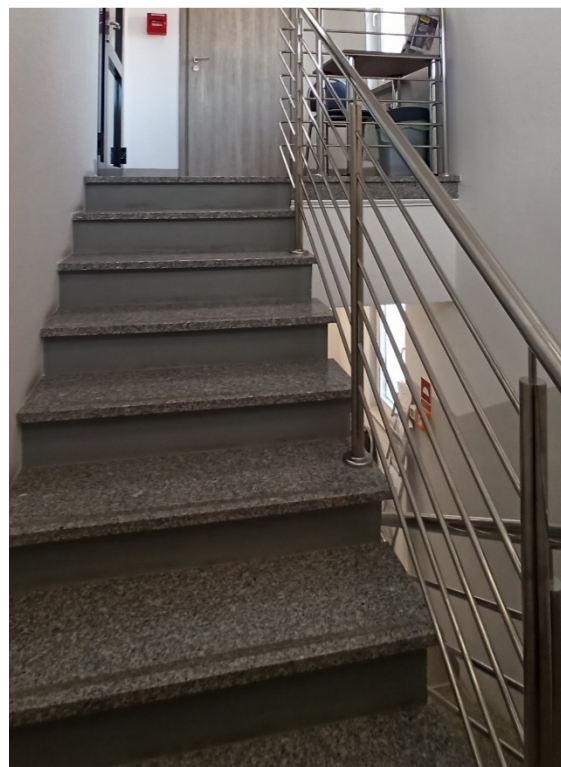
1.2.2. Dostępność przestrzeni komunikacyjnych

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Układ komunikacyjny w obiekcie jest prosty, liniowy. Brak nieuzasadnionych zmian w kolorystyce posadzki. Korytarze o szerokości ok. 140 cm.

Brak zmian poziomów w obrębie jednej kondygnacji. Wysokość przestrzeni komunikacyjnej zgodna z wymaganymi normami.

Nie zapewniono dostępu dla wszystkich użytkowników do żadnej kondygnacji. Wszystkie trzy kondygnacje dostępne wyłącznie z klatek schodowych. Brak windy.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA:

Należy zapewnić dostępność wszystkich istotnych kondygnacji. Jeżeli montaż windy (dźwigu osobowego) nie jest możliwy, jako alternatywne rozwiązanie należy zapewnić obsługę interesanta w całkowitym zakresie na parterze (np.: wyznaczyć miejsce/biurko dostępne dla wszystkich osób) jednocześnie zapewniając inne wejście do budynku np. z poziomu chodnika, bez konieczności pokonywania schodów.

WYTYCZNE:

- ✓ Układ komunikacyjny w obiekcie powinien być zaprojektowany w taki sposób, żeby użytkownicy mogli łatwo zorientować się w lokalizacji poszczególnych stref i funkcji obiektu. Główne przestrzenie komunikacyjne z zachowaniem prosto-liniowego przebiegu tras, zmiany kierunku tras pod kątami prostymi.
- ✓ Nie należy stosować nieuzasadnionych zmian w fakturze i kolorystyce posadzki.
- ✓ Wszystkie istotne kondygnacje w obiekcie muszą być dostępne z poziomu terenu lub za pomocą schodów i dźwigów osobowych. W wyjątkowych sytuacjach, dopuszcza się zastosowanie podnośników.
- ✓ Jeżeli na kondygnacji występują zmiany poziomów, konieczne jest ich dostosowanie do potrzeb osób poruszających się na wózku, najkorzystniej za pomocą pochylni. W wyjątkowych sytuacjach, dopuszcza się zastosowanie podnośników.
- ✓ W przestrzeni komunikacji nie należy umieszczać progów. W razie potrzeby obniżenia poziomu podłogi należy stosować pochylnię o nachyleniu nie większym niż 10%.
- ✓ Należy zapewnić następujące szerokości przestrzeni komunikacyjnych - korytarze o szerokości min. 1,2 m.
- ✓ Na ciągach komunikacyjnych o szerokości poniżej 180 cm wymaga się zapewnienia miejsc mijania o długości min. 200 cm i szerokości min. 180 cm. Miejsca takie powinny być zapewnione co maks. 25 m, chyba że długość ocenianego ciągu komunikacyjnego nie przekracza 50 m.
- ✓ Zalecane jest projektowanie przestrzeni manewrowych w pobliżu drzwi znajdujących się na drogach dostępnych dla osób z ograniczoną możliwością poruszania się, które umożliwią samodzielne otwarcie drzwi osobie poruszającej się na wózku.
- ✓ Wysokość przestrzeni komunikacyjnej wewnątrz budynku nie może być mniejsza niż 210 cm. Do wysokości tej nie mogą znajdować się żadne elementy stwarzające ryzyko uderzenia głową, ostre itp.

1.2.3. Komunikacja pionowa – schody wewnętrzne

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Schody wewnętrzne o szerokości biegu ok. 120 cm, wysokości stopni ok. 15 cm i głębokości ok. 31 cm. Spoczniki o odpowiednich parametrach.

Przekrój pochwyty okrągło, o średnicy 4,5 cm. Ciągłość poręczy została zachowana . Wysokość balustrady ok. 115 cm. Poręcze kontrastują z kolorem ścian. Brak oznaczeń dotykowych w alfabecie Braille'a.

Stopnie posiadają noski. Nawierzchnie schodów jest antypoślizgowa.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA: Przy planowanym remoncie schodów zaleca się przebudowę schodów tak, aby spełniały poniższe wytyczne.

WYTYCZNE:

- ✓ Wysokość stopni musi być zgodna z obowiązującymi przepisami. W budynkach użyteczności publicznej: max. 17,5 cm. Zaleca się projektowanie możliwe niskiej wysokości stopni.
- ✓ Głębokość stopnia musi wynikać ze wzoru $2h + s = 60-65$ cm, gdzie h – wysokość stopnia, s - głębokość st.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu, mierzona pomiędzy poręczami nie może być mniejsza niż 1,2 m.
- ✓ Liczba stopni w biegu musi być zgodna z obowiązującymi przepisami. W budynkach nie powinna być większa niż 17. Zaleca się, żeby liczba schodów w biegu była nieparzysta. Nieparzysta liczba stopni jest odbierana przez użytkowników jako bardziej naturalna i wygodniejsza.
- ✓ Długość spoczników musi wynosić min. 150 cm.
- ✓ Minimalna wysokość balustrady mierzona do wierzchu poręczy musi wynosić 1,1m. Maksymalny prześwit lub wymiar otworu między elementami wypełnienia balustrady powinien wynosić 0,2 m. Zalecane jest zachowanie ciągłości poręczy na spocznikach schodów. Takie rozwiązanie ułatwia osobom z niepełnosprawnością wzroku określenie kierunku przebiegu schodów, np. w trakcie ewakuacji. Zalecane jest przedłużenie poręczy o min. 0,3m na górze i na dole każdego biegu przy schodach wewnętrznych.
- ✓ Parametry poręczy i balustrad przy schodach wewnętrznych:
  - odległość poręczy od ściany lub innej przeszkody min. 5 cm;
  - przekrój pochwyty poręczy jest okrągły bądź owalny i ma średnicę 3,5-4,5 cm;
  - rekomendowane jest zainstalowanie dodatkowych poręczy na wys. 0,6 - 0,75 m;
  - zalecane jest, aby poręcze kontrastowały z kolorem ścian lub kolorystyką otoczenia - rekomendowane jest zastosowanie kontrastu na poziomie min. 30° LRV;
  - na początku biegu schodów, po wewnętrznej stronie poręczy, umieszczono oznakowanie dotykowe w alfabecie Braille'a.
- ✓ Konieczne jest wyróżnienie kontrastowe krawędzi przynajmniej pierwszego i ostatniego stopnia w każdym biegu schodów. Krawędzie stopni schodów powinny wyróżniać się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki. Oznaczenia kontrastowe można wykonać wzdłuż krawędzi wszystkich stopni lub tylko pierwszego i ostatniego biegu schodów:

- w przypadku oznaczenia krawędzi pierwszego i ostatniego stopnia: pas 5-10 cm,
- w przypadku oznaczenia każdego stopnia: pas 4-5 cm,
- zalecany kontrast min. 60° LRV.

- ✓ Stopnie schodów bez nosków i podcięć.
- ✓ Nawierzchnia stosowana na ciągach pieszych musi być antypoślizgowa.
- ✓ Wysokość skrajni nad schodami nie może być mniejsza niż 210 cm.

1.2.4. Komunikacja pionowa – dźwigi osobowe

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

W budynku nie zamontowano dźwigów osobowych, platform ani podnośników.

OCENA: Nie dotyczy

ZALECENIA:

Zaleca się zapewnić dostęp do wyższych kondygnacji.

WYTYCZNE:

- ✓ W budynku znajduje się przynajmniej jeden dźwig osobowy przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą lub przeszkodą powinna wynosić co najmniej 160 cm.
- ✓ Kabina dźwigu nie może mieć mniej niż 110 cm szerokości i 140 cm długości.
- ✓ W kabinie windy należy zapewnić przynajmniej jedną poręcz. Poręcz należy umieścić na wysokości 90 cm od poziomu posadzki. Zalecane jest, aby poręcz znajdowała się na ścianie, na której umieszczono panel sterujący.
- ✓ Jeżeli wymiary kabiny wynoszą mniej niż 150 x 150 cm lub mniej niż 140 x 160cm, konieczne jest umieszczenie naprzeciwko wejścia lustra. Dolna krawędź lustra nie może znajdować się wyżej niż 100 cm od podłogi windy. Z lustra można zrezygnować, jeżeli kabina ma dwie pary drzwi, umieszczone na równoległych ścianach lub kabina jest przeszklona.
- ✓ Szerokość drzwi do kabiny windy nie może być mniejsza niż 90 cm w świetle.
- ✓ Drzwi do kabiny muszą być wyposażone w kurtyny świetlne, zapobiegające przytrzaśnięciu osoby wchodzącej lub wychodzącej z kabiny. System powinien uruchamiać się przed zetknięciem drzwi z pasażerem, np. po przecięciu wiązki światła. Czujniki powinny być umieszczone na różnych wysokościach, żeby reagowały na osoby wysokie, a także niskie i poruszające się na wózku.

- ✓ Wszystkie przyciski na wewnętrznych panelach sterujących należy umieścić min. 50 cm od narożnika kabiny, na wysokości 80-120 cm od podłogi kabiny.
- ✓ Zaleca się, żeby wewnętrzne panele sterujące w każdej kabinie w budynku znajdowały się z tej samej strony kabiny w stosunku do wejścia. Najkorzystniej zawsze z prawej strony
- ✓ Wszystkie przyciski lub ekrany dotykowe muszą znajdować się w całości na wysokości 80-120 cm.
- ✓ Zaleca się, żeby zewnętrzne panele sterujące były umieszczone zawsze w ten sam sposób w stosunku do wejścia do kabiny, np. z prawej strony.
- ✓ Ze względu na osoby niewidome niedopuszczalne jest zapewnienie paneli dotykowych.
- ✓ Przyciski sterujące powinny mieć średnicę lub długość krótszego boku nie mniejsze niż 2 cm.
- ✓ Zaleca się, żeby przyciski wystawały ponad panel. Takie rozwiązanie ułatwi obsługę osobom z niepełnosprawnością wzroku oraz umożliwi zlokalizowanie przycisków osobom z niepełnosprawnością wzroku.
- ✓ Obok lub na przyciskach należy umieścić oznaczenia dotykowe:
  - klawisze piętér - równolegle wypukłe cyfry oraz oznaczenia w alfabecie Braille'a;
  - klawisze funkcyjne, np. alarm, otwieranie i zamykanie drzwi - równolegle wypukły piktogram oraz opis w alfabecie Braille'a;
  - klawisze przywoławcze na zewnątrz kabiny - równolegle wypukła strzałka lub sugerujący ją kształt przycisku i opis w alfabecie Braille'a, przy czym dopuszczalny jest brak oznaczeń, jeżeli zastosowano wyłącznie jeden przycisk lub dwa przyciski umieszczone jeden pod drugim – u góry przycisk jazdy w górę, a na dole przycisk jazdy w dół.
- ✓ Oznaczenia dotykowe muszą spełniać następujące warunki: - mieć wypukłość min. 0,5 mm. Oznaczenia dotykowe nie mogą być wklęsłe, ponieważ ich czytelność będzie znacząco obniżona. Zwykle cyfry oraz symbole muszą być na tyle duże, żeby było możliwe odczytanie ich za pomocą dotyku. Oznaczenia w alfabecie Braille'a powinny być przygotowane zgodnie ze standardem Marburg Medium lub podobnym.

- ✓ Zalecane jest dodatkowe wyróżnienie przycisku oznaczającego kondygnację, na której znajduje się wyjście z budynku. Możliwe jest np. zmiana koloru przycisku lub ramki, zwiększenie wypukłości przycisku, zastosowanie szerokiej ramki wokół przycisku.
- ✓ W kabinie windy powinny być słyszalne komunikaty głosowe informujące o nr kondygnacji, na której zatrzymuje się kabina, np. "Parter - wyjście z budynku".
- ✓ W kabinach oraz na wszystkich kondygnacjach, na zewnątrz kabin należy umieścić wyświetlacze wskazujące aktualne położenie kabiny (nr kondygnacji) lub przynajmniej kierunek jazdy.
- ✓ Posadzka w kabinie dźwigu nie stwarza ryzyka poślizgu również w warunkach zawilgocenia.

1.2.5. Drzwi wewnętrzne

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Drzwi wewnętrzne jednoskrzydłowe o szerokości 80 cm i 90 cm. Drzwi odznaczają się kolorystycznie na tle ścian. Klamki na wysokości od 105 do 110 cm. Przy drzwiach wewnętrznych nie ma progów.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA:

Przy planowanym remoncie zaleca się wymianę drzwi na drzwi o szerokości nie mniejszej niż 90 cm.

WYTYCZNE:

- ✓ Szerokość skrzydła drzwi nie może być mniejsza niż 0,9 m. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych należy mierzyć główne skrzydło drzwi. Pomiaru dokonuje się w świetle przejścia. Wymagania w tym zakresie nie dotyczą drzwi do pomieszczeń

technicznych oraz kabin toaletowych, oprócz kabin dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami.

- ✓ Przy drzwiach wewnętrznych nie należy stosować progów.
- ✓ Drzwi muszą być wykonane w taki sposób, żeby nie blokowały się i nie stawiały zbyt dużego oporu. Zalecane jest ustawienie drzwi w taki sposób, żeby siła potrzebna do otwarcia drzwi nie przekraczała 25 N. W przypadku przekroczenia siły 25 N zalecane jest stosowanie drzwi otwieranych automatycznie lub półautomatycznie.
- ✓ Klamki w drzwiach muszą znajdować się na wysokości 80-120 cm. Zaleca się ograniczenie tego zakresu do 80-110 cm. W przypadku stosowania pochwytów pionowych przynajmniej część pochwyty musi znajdować się we wskazanym zakresie.
- ✓ Klamki i pochwyty muszą mieć kształt zapewniający użytkownikom bezpieczeństwo oraz wygodny chwyt. Dopuszcza się stosowanie klamek w kształcie liter "L" lub "C", klamek antypanicznych, poziomych i pionowych pochwytów.
- ✓ Kolor framugi i/lub skrzydła drzwi kontrastuje z kolorem ściany. Klamka/pochwyt kontrastuje z kolorem skrzydła drzwi, do których został/-a zamontowana.

1.2.6. Toalety dla OzN

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Drzwi o szerokości 90 cm, zapewniono przestrzeń manewrową 1,5 m x 1,5 m. Zastosowano klamkę i zamek o łatwych pochwycie. Na drzwiach zastosowano piktogram informacyjny. Długość muszli wynosi 70 cm, odległość muszli od ściany - 55 cm, wysokość montażu muszli - 46 cm, wsparcie pod plecy na głębokości 55 cm. Głębokość umywalki wynosi 55 cm, wysokość montażu 80 cm do górnej krawędzi, przestrzeń pod umywalką 67 cm wysokości. Zastosowano baterie o wydłużonej wylewce oraz syfon podtynkowy. Poręcze przy muszli ustępowej zgodne z wymogami. Znajdują się po obu stronach muszli, w odległości 15 cm od muszli, wysunięte 25 cm przed muszle. Poręcze zamontowano na tej samej wysokości co umywalkę, odległość poręczy od umywalki 7 cm. Lustro oraz pojemnik na ręcznik papierowy na odpowiedniej wysokości- 110 cm. Wysokość pojemnika na papier toaletowy 80 cm wysunięty 30 cm przed muszle. Pojemnik na odpady i szczotka znajdują się w dostępnym miejscu. Zastosowano system wzywania pomocy - sznurek zawieszony przy muszli ustępowej na odpowiedniej wysokości od posadzki.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA:

Zaleca się zapewnienie dostępu do kondygnacji (żeby dostać się na parter budynku trzeba pokonać schody – 4 stopnie).

WYTYCZNE:

- ✓ W budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób.
- ✓ Toalety dla osób z niepełnosprawnościami muszą znajdować się w miejscu dostępnym dla tych osób. Preferowana lokalizacja to kondygnacja parteru przy głównym wejściu do budynku.
- ✓ Jeżeli przed wejściem do toalety dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się przedsionek, jego wielkość nie może być mniejsza niż 150 x 150 cm, powiększone o przestrzeń zajmowaną przez pole/ pola otwierania się drzwi. Drzwi toalety dla osób z niepełnosprawnościami muszą być położone w taki sposób, żeby ich otwarcie nie sprawiało trudności osobie poruszającej się na wózku.
- ✓ Zaleca się, żeby liczba drzwi na dojściu do toalety dla osób z niepełnosprawnościami była jak najmniejsza.
- ✓ Szerokość drzwi na dojściu do toalety dla osób z niepełnosprawnościami oraz drzwi do samej toalety nie może być mniejsza niż 90 cm w świetle, drzwi do toalety muszą być otwierane na zewnątrz. Przed drzwiami zapewniono odpowiednią przestrzeń manewrową o wymiarach 1,5 x 1,5 m. Alternatywnie dwa prostokątne pola manewru, których wymiary zależne są od szerokości skrzydła i kierunku dojścia do drzwi (od strony zawiasów, klamki lub z naprzeciwka):
  - kierunek poruszania się od strony zawiasów (lub w obu kierunkach): wymiary pola od strony klamki 90 cm x 167cm (min. szer. korytarza), wymiary pola od strony zawiasów odpowiednio dla szerokości skrzydła 90, 95 lub 100, 61cm x 167cm, 56cm x 167cm lub 51cm x 167 cm;
  - kierunek poruszania się od strony klamki: wymiary pola od strony klamki 90cm x 167cm (min. szer. korytarza) wymiary pola od strony zawiasów 11cm x 167 cm.
- ✓ Klamka o kształcie łatwym do chwytania przez osoby z niepełnosprawnością manualną, na wysokości od 0,8 do 1,1 m w odpowiedniej odległości od najbliższego narożnika (co najmniej 0,6 m). Należy zastosować zamek z dużym uchwytem o

spłaszczonym kształcie, którego przekręcenie możliwe jest za pomocą otwartej dłoni lub w wyniku zahaczenia palce. Nie należy stosować uchwytów w kształcie walca lub kuli, których obrócenie przy niepełnosprawności manualnej może być utrudnione. Zamek powinien przekręcać się lekko, bez blokowania się.

- ✓ Na drzwiach znajduje się piktogram informujący o przeznaczeniu pomieszczenia.
- ✓ W toalecie dla osób z niepełnosprawnościami należy zapewnić prostokątną przestrzeń manewrową o wymiarach min. 150 x 150 cm. Na przestrzeń tę nie mogą zachodzić żadne elementy wyposażenia.
- ✓ Przynajmniej z jednej strony muszli ustępowej należy zapewnić wolną przestrzeń o szerokości min. 90 cm. I długości min. 70 cm. Przestrzeń ta musi być zaprojektowana w taki sposób, żeby umożliwić osobie poruszającej się na wózku dostęp do niej.
- ✓ Muszla ustępowa musi być muszlą przeznaczoną dla osób z niepełnosprawnościami. Długość takiej muszli powinna wynosić około 70 cm. Oś muszli musi być położona min. 45 cm od ściany znajdującej się z boku muszli. Muszlę należy zainstalować w taki sposób, żeby wierzch deski znajdował się na wysokości od 46 do 48 cm. Zaleca się, umieszczenia na głębokości 55 cm od przedniej krawędzi miski, wsparcia pod plecy.
- ✓ Umywalkę należy dobrać w taki sposób, żeby jej głębokość wynosiła od 40 do 60 cm. Umywalkę należy instalować w taki sposób, żeby jej górna krawędź znajdowała się na wysokości 80-85 cm, a przestrzeń pod umywalką miała wysokość min. 67 cm i głębokość 30 cm (zapewniając tym samym miejsce na nogi). Pod umywalką nie mogą znajdować się meble oraz wyposażenie, które ograniczają przestrzeń pod umywalką, np. nie należy stosować umywalk z postumentem lub półpostumentem, instalować szafek, przepływowych podgrzewaczy wody itp.
- ✓ Bateria uruchamiana automatycznie lub bateria z wydłużoną dźwignią, przystosowanej do używania przez osoby z niepełnosprawnościami. Odległość armatury od przedniej krawędzi umywalki max. 40 cm. Nie dopuszcza się stosowania baterii z kurkami i innych, których uruchomienie może stanowić trudność dla osób z niepełnosprawnością manualną.
- ✓ Zalecane jest instalowanie syfonu podtynkowego.
- ✓ Poręcze przy muszli ustępowej powinny:
  - znajdować się z obu stron muszli ustępowej
  - poręcz od strony wolnej przestrzeni (od strony przewijaka) powinna być uchylna,
  - znajdować się w odległości 32-40 cm, mierząc od osi muszli do osi poręczy,

- znajdować się na wysokości 20-30 cm od wierzchu muszli ustępowej lub 75-85 cm od posadzki,
  - przednia krawędź poręczy powinna sięgać 10-20 cm przed przednią krawędź muszli ustępowej,
  - być w stanie przenieść obciążenia dynamiczne ze strony użytkownika.
- ✓ Poręcze przy umywalce powinny:
- znajdować się na wysokości górnej krawędzi umywalki,
  - sięgać przynajmniej do przedniej krawędzi umywalki. Zalecane jest, aby poręcze wystawały od 10 do 25 cm przed krawędź umywalki.
  - być w stanie przenieść obciążenia dynamiczne ze strony użytkownika.

W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się zapewnienie poręczy tylko z jednej strony umywalki.

- ✓ Dopuszczalne są następujące rodzaje luster:
- lustro zainstalowane na stałe, umieszczone pionowo, z dolną krawędzią umieszczoną na wysokości maks. 100 cm (zalecane 90 cm) i górną nie niżej niż 190 cm;
  - lustro zainstalowane na stałe pod kątem, o wysokości dobranej w taki sposób, żeby osoba siedząca na wózku oraz osoba stojąca bezpośrednio przed umywalką były w stanie przejrzeć się w lustrze bez zmiany pozycji ciała;
- ✓ Dopuszczalne są następujące sposoby montażu pojemnika na papier toaletowy:
- jeśli oś muszli znajduje się w odległości do 50 cm od ściany – na ścianie, 20-25 cm przed muszlą ustępową (mierząc od przedniej krawędzi muszli do osi pojemnika), na wysokości 40-100 cm (mierząc do dolnej krawędzi pojemnika),
  - jeśli oś muszli znajduje się dalej niż 50 cm od ściany – na specjalnym uchwycie mocowanym w przedniej części poręczy.
- ✓ Dozownik mydła powinien znajdować się w zasięgu osoby korzystającej z umywalki. Jego dół nie może znajdować się wyżej niż 100 cm. Dozownik mydła należy sytuować, min. 50 cm od ściany przyległej. Należy umożliwić obsługę dozownika za pomocą jednej ręki.
- ✓ Suszarka do rąk lub podajnik ręczników powinny znajdować się w zasięgu osoby korzystającej z umywalki. Suszarkę do rąk lub podajnik ręczników, należy sytuować min 50 cm. od ściany przyległej. Dół urządzenia powinien znajdować się nie wyżej niż 100 cm.

- ✓ Jeżeli w toalecie zapewnia się haczyk, przynajmniej jeden musi znajdować się na wysokości 100-110 cm od posadzki.
- ✓ Pojemnik na odpady powinien być dostępny od góry lub z boku bez konieczności użycia nóg, montowany w zasięgu osoby siedzącej na wózku, montowany na stałe, bez możliwości przypadkowego przesunięcia. Szczotka do czyszczenia toalety powinna być zamontowana na ścianie w miejscu dostępnym dla osoby siedzącej na wózku.
- ✓ Posadzka w pomieszczeniu nie stwarza ryzyka poślizgu również w warunkach zawilgocenia.
- ✓ Dopuszczalne są następujące rozwiązania:
  - zapewnienie włącznika światła w miejscu umożliwiającym dojazd wózkiem inwalidzkim (włącznik powinien znajdować się na wysokości 80-120 cm),
  - zapewnienie czujnika obecności.
- ✓ Zalecane jest wyposażenie toalety dla osób z niepełnosprawnościami w system wzywania pomocy. System musi być uruchamiany za pomocą dwóch przycisków umieszczonych na wysokości 80-110 cm i 0-40 cm. Uruchomienie systemu musi być potwierdzone sygnałem wizualnym i dźwiękowym. Przyciski muszą znajdować się w łatwo dostępnym miejscu. Dezaktywacja systemu musi być możliwa wyłącznie wewnątrz pomieszczenia.

1.2.7. Sale obsługi interesantów

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Brak ogólnego stanowiska do obsługi. Interesanci przyjmowani w pokojach. Miejsca dostosowane do potrzeb OzN jednak nie są one dostępne ze względu na schody prowadzące na każdą kondygnację. Przejście z jednego stanowiska do innego (w obrębie jednej kondygnacji) odbywa się bez przeszkód.

Wykorzystywane światło naturalne oraz górne rozproszone.

Zgodnie z informacją przekazaną przez pracownika obiektu, w urzędzie znajduje się pętla indukcyjna. Podmiot zapewnia dostęp do usługi tłumacza języka migowego online.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA:

Zaleca się montaż oraz odpowiednie oznaczenie stanowiska z pętlą indukcyjną. Pętla indukcyjna powinna być włączona w godzinach pracy danego stanowiska.

Zaleca się stosowanie środków wspierających komunikację.

Zaleca się zapewnienie dostępu do budynku oraz istotnych kondygnacji.

WYTYCZNE:

- ✓ Przynajmniej jedno stanowisko o danej funkcji musi znajdować się w miejscu dostępnym dla osób z niepełnosprawnościami i być dostosowane do potrzeb tych osób.
- ✓ Przejście do stanowisk o danej funkcji pozbawione jest przeszkód.
- ✓ W przypadku stanowisk obsługi interesanta i sali obsługi zaleca się takie ich sytuowanie, żeby pracownicy tych miejsc dobrze widzieli wejście do obiektu.
- ✓ Cały blat lub jego fragment o szerokości przynajmniej 90 cm powinien znajdować się nie wyżej niż 90 cm (rekomendowane 75 cm). Miejsce to nie może być wykorzystywane do ustawiania monitora, innych urządzeń lub wyposażenia.
- ✓ Jeżeli stanowisko wymaga dłuższej rozmowy lub wypełniania dokumentów, pod obniżonym fragmentem blatu (patrz opis zalecenia w punkcie 14.4), po stronie gościa/ klienta należy zapewnić wolną przestrzeń o wysokości min. 67 cm, szerokości min. 75 cm, i głębokości min. 40 cm.
- ✓ Oświetlenie twarzy pracowników powinno być równomierne i rozproszone i nie powinno powodować powstawania nieregularnych cieni celem umożliwienia odczytu komunikatów z ruchu ust. Jeżeli za stanowiskiem znajduje się okno, należy zapewnić rozwiązania umożliwiające sterowanie ilością wpadającego do środka światła.
- ✓ Pętla indukcyjna powinna być zapewniona przy przynajmniej jednym stanowisku. Stanowisko to powinno być oznaczone międzynarodowym symbolem pętli indukcyjnej. Uwaga! Pętla indukcyjna zapewnia dostępność dla osób słabosłyszących, korzystających z aparatu słuchowego, ale nie dla osób głuchych.
- ✓ Tłumacz języka migowego online powinien być zapewniony przy przynajmniej jednym stanowisku. Stanowisko to powinno być oznaczone międzynarodowym symbolem tłumaczenia na język migowy.

1.2.8. Informacja wizualna

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

System informacyjny na terenie całego obiektu jest spójny. Znaki kontrastują z tłem. Większość informacji wizualnej jest prawidłowo rozmieszczona. Informacje wizualne umieszczone zgodnie z wymogami. Wielkość znaków adekwatna do ich położenia oraz odległości z jakiej są czytane.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Informacja w obiekcie musi być adekwatna do jego funkcji: w budynku użyteczności publicznej, takim jak urząd, konieczne jest oznaczenie najważniejszych miejsc (np. biura obsługi interesanta, toalet, klatek schodowych, wind, pięter, pokoi obsługi i salach spotkań). W przypadku skomplikowanego układu komunikacji w budynku, wymagane jest także wskazanie kierunku drogi do tych miejsc.

- ✓ System informacyjny w obrębie całego obiektu musi być spójny. Nie należy stosować kilku systemów informacyjnych w różnych częściach obiektu.
- ✓ Znaki powinny kontrastować z tłem na poziomi min. 60 stopni LRV
- ✓ Wielkość znaków (symboli lub liter) musi być adekwatna do ich położenia oraz odległości z jakiej są czytane.
- ✓ Informacja wizualna odczytywana z większych odległości (np. tablice kierunkowe) na wysokości min. 2,2 m od poziomu posadzki.
- ✓ Informacje odczytywane z bliska (np. informacje o funkcji pomieszczeń) na wysokości 1,2 do 1,6 m.
- ✓ Zalecane jest stosowanie krojów liter bezszeryfowych. Korzystne jest pisanie tekstów wielkimi i małymi literami, a nie wyłącznie wielkimi lub wyłącznie małymi, np. Toaleta, a nie TOALETA.
- ✓ Zaleca się, żeby informacja była oświetlona światłem o natężeniu o min. 15 lx większym niż światło otoczenia.
- ✓ Ekrany muszą być wykonane z takich materiałów i umieszczone w taki sposób, żeby oświetlenie naturalne lub sztuczne nie utrudniało odczytania wyświetlanych na nich treści.
- ✓ Wielkość znaków (symboli lub liter) musi być adekwatna do ich położenia oraz odległości z jakiej są czytane.

1.2.9. Oświetlenie

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Wejście do budynku jest oświetlone. W budynku zastosowano światło górne rozproszone.

Zastosowano włączniki światła – wysokość odpowiednia.

Zastosowano rolety jako regulację wpływu światła naturalnego.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak.

WYTYCZNE:

- ✓ Główne wejście do budynku musi być oświetlone.
- ✓ W przypadku, gdy przedsionek nie jest oświetlony światłem dziennym, należy zapewnić również oświetlenie światłem sztucznym w godzinach działania obiektu. Oświetlenie powinno działać w sposób stały.
- ✓ Istotne przestrzenie muszą być oświetlone w sposób równomierny, w przeważającej części za pomocą światła rozproszonego.

- ✓ Zalecane jest, żeby zapewnione były rozwiązania pozwalające regulować wpływ światła naturalnego na oświetlenie wewnątrz obiektu, np.: zastosowanie żaluzji i innych urządzeń.
- ✓ Dopuszcza się następujące sposoby uruchamiania oświetlenia: włączniki światła, czujniki obecności (wyjątkowo czujniki ruchu), sterowanie oświetleniem za pomocą systemu BMS.
- ✓ Jeżeli stosuje się włączniki światła, muszą one znajdować się na wysokości 80-120 cm. W przypadku włączników o nietypowych funkcjach, dopuszcza się inne wysokości. Wskazane jest, aby kolor włączników światła kontrastował z kolorem tła ściany (min. 30 stopni w skali LRV), włączniki dostępne dla użytkowników powinny być podświetlone (np. włączniki toalet)

1.2.10. Materiały wykończeniowe, kolorystyka, akustyka

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Użyte materiały wykończeniowe są typowe dla biur. Brak przestrzeni generujących duży hałas.

Użyte materiały nie odbijają światła. Podłogi są skonstrastowane względem ścian.

OCENA: Spełnia

ZALECENIA: Brak

WYTYCZNE:

- ✓ Materiał wykończeniowy posadzki nie odbija światła tj. nie są połyskliwe i nie powodują zjawiska olśnienia.
- ✓ Materiały wykończeniowe posadzek są skonstrastowane kolorystycznie (zalecany kontrast wynoszący 30 punktów LRV) względem ścian. Jeżeli kolor posadzek i ścian nie jest ze sobą skonstrastowany, można zastosować cokoły bądź listwy przypodłogowe w kontrastowym kolorze.

- ✓ Posadzki mają właściwości antypoślizgowe i nie stwarzają ryzyka poślizgu również w warunkach zawilgocenia. Zalecane jest stosowanie na posadzkach materiałów wykończeniowych charakteryzujących się klasą antypoślizgowości nie mniejszą niż R11.

- ✓ W przestrzeniach, w których generowany jest duży hałas i przekazywana informacja dźwiękowa może być nieczytelna, zastosowano materiały wykończeniowe pochłaniające dźwięk np. wykładzinę dywanową, sufity akustyczne, perforowane przegrody, tapicerowane meble, panele akustyczne, zasłony materiałowe. W dużych przestrzeniach dostępnych dla wielu użytkowników, w których może być generowany hałas utrudniający odczytanie komunikatów dźwiękowych przez osoby niedosłyszące, należy unikać gładkiego wykończenia ścian, podłóg, sufitów i mebli.

1.2.11. Informacja dotykowa

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Zastosowano informację dotykową. Przy drzwiach głównych zamieszczono informację o możliwości wejścia do budynku z psem asystującym. Informacja została umieszczona w okolicach klamki, zastosowano na niej również informację dotykową.

Przy drzwiach prowadzących do toalety dla OzN zamieszczono tabliczkę informującą o przeznaczeniu pomieszczenia, która zawiera informację dotykową.

OCENA: Spełnia częściowo

ZALECENIA:

Zaleca się zastosować informację dotykową na poręczach przy schodach zgodnie z poniższymi Wytycznymi.

WYTYCZNE:

- ✓ Informację dotykową należy stosować w sposób adekwatny do wielkości i funkcji obiektu. W urzędach zalecane jest zastosowanie przynajmniej jednego z rodzajów informacji dotykowej: oznaczenia na poręczach schodów, oznaczenia wejść do pomieszczeń, ścieżki dotykowe, plany tyflograficzne.
- ✓ Informację przy wejściach do pomieszczeń należy umieszczać w sposób konsekwentny w całym obiekcie. Dopuszcza się następujące sposoby lokalizowania informacji: na skrzydle drzwi, ponad klamką, na wysokości 120 - 160 cm, lub na ścianie obok drzwi, po stronie klamki, na wysokości 120- 160 cm.
- ✓ Konieczne jest zapewnienie informacji w alfabecie Braille'a. Parametry znaków powinny być zgodne ze standardem Marburg Medium lub podobnym. Informacja przedstawiona w alfabecie Braille'a powinna dotyczyć funkcji pomieszczeń, nr pokoju, nazwy działu lub osoby pracującej w pomieszczeniu. Zaleca się uzupełnienie informacji o wypukłe piktogramy (np. toalety), litery i nr pomieszczeń (np. pomieszczenia biurowe). Wysokość znaków powinna wynosić od 15 do 55 mm. Wypukłość znaków musi wynosić 0,5 mm.
- ✓ Informację na poręczach schodów należy umieścić na wierzchu poręczy lub z boku poręczy, od strony ściany. Odległość informacji od początku biegu schodów powinna być stała, żeby ułatwić jej odnajdywanie. Przy zachowaniu zasady ruchu prawostronnego zalecane jest zapewnienie następujących informacji:
  - przy wejściu na schody - kierunek ruchu (w górę lub w dół oraz numer kondygnacji, na którą dotrzemy),
  - przy zejściu ze schodów -nr kondygnacji, na którą wchodzimy.Wypukłość znaków musi wynosić 0,5 mm. Pisownia musi być zgodna z zasadami tworzenia napisów w alfabecie Braille'a. Parametry znaków powinny być zgodne ze standardem Marburg Medium lub podobnym.

1.2.12. Elementy wyposażenia wewnątrz budynku

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

Wycieraczka znajdująca się za wejściem głównym, przed schodami nie przylega odpowiednio do podłogi. Rogi wycieraczki podwijają się, przez co istnieje ryzyko potknięcia. Zapewniono miejsca siedzące dla interesantów. Miejsca siedzące nie mają podłokietników. Elementy wystające i wiszące nie występują. Pomimo, że do wykończenia ścian, podłóg i sufitów użyto materiałów gładkich, w budynku nie odczuwa się hałasu. Akustyka jest dobra. Na wszystkich drzwiach i przegrodach z materiału przezroczystego zastosowano oznaczenia.

OCENA: Spełnia z uwagą

ZALECENIA:

Zaleca się wymienić wycieraczkę na taką, która będzie charakteryzowała się dobrą przyczepnością do podłoża.

WYTYCZNE:

- ✓ Wykładziny, dywany i wycieraczki powinny być na stałe przymocowane do podłoża lub być antypoślizgowe i charakteryzować się przyczepnością do podłoża.
- ✓ Tablice informacyjne, meble oraz pozostałe elementy wyposażenia nie zawężają szerokości przejścia, wycofane są do jednej linii i nie stanowią przeszkody w trakcie poruszania się po budynku.
- ✓ W miarę możliwości wewnątrz budynku należy zapewnić miejsca do siedzenia. Przynajmniej część miejsc do siedzenia musi być wyposażona jednocześnie w oparcia i podłokietniki. Rekomendowane jest, aby odległość między kolejnymi miejscami do siedzenia nie przekraczała 25 m.
- ✓ Należy zapewnić ochronę przed kolizją z wiszącymi i wystającymi elementami architektonicznymi, informacyjnymi itp., poprzez zastosowanie:
  - dolnej krawędzi w tablicy poniżej 0,3 m lub powyżej 2,2 m od poziomu posadzki,
  - elementów wystające nie więcej niż 0,1 m w poziomie od ściany lub słupa, do których są mocowane,
  - zastosowanie innych elementów umożliwiających wyminięcie przeszkody posługując się białą laską.

1.2.13. Systemy alarmowe i ewakuacja

OPIS STANU FAKTYCZNEGO:

W budynku zastosowano świetlny system powiadania alarmowego (dźwiękowego brak). Brak krzesła ewakuacyjnego. Droga ewakuacyjna jest oznakowana poprawnie. Budynek posiada instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.

Wyjście ewakuacyjne zlokalizowane na parterze ma drzwi o szerokości 100 cm, wyjście na równy chodnik.

Brak wózka ewakuacyjnego do transportu osób z niepełnosprawnościami, kobiet w ciąży oraz osób starszych.

OCENA: Spełnia z uwagami

ZALECENIA:

Należy zamontować dźwiękowy system ostrzegawczy.

Zaleca się zapewnienie przynajmniej jednego wózka ewakuacyjnego do transportu osób z niepełnosprawnościami, kobiet w ciąży oraz osób starszych.

WYTYCZNE:

- ✓ Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewakuacji muszą być w stanie łatwo uzyskać informację o liczbie oraz miejscu przebywania osób o ograniczonej możliwości poruszania. Odpowiednie informacje można uzyskać dla przykładu w następujący sposób:
  - poprzez wprowadzanie do systemu komputerowego osób z niepełnosprawnościami/ze szczególnymi potrzebami, przez pracowników biura obsługi interesanta lub sali obsługi, którzy zauważą, że osoba o ograniczonej możliwości poruszania się wchodzi do budynku,
  - przekazywanie zarządcy obiektu informacji o pracownikach o ograniczonej możliwości poruszania się przebywających w danym dniu w obiekcie;
  - zapisanie na kartach dostępu dla pracowników informacji o ograniczonej możliwości poruszania się, w celu szybkiego zlokalizowania pracownika w sytuacji alarmowej.
- ✓ Projektując drogi ewakuacyjne należy przewidzieć sposób ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się, w szczególności osób z niepełnosprawnością ruchu. Drogi ewakuacyjne muszą być proste, a ich odnalezienie musi być intuicyjne. Na drogach ewakuacji nie należy umieszczać progów oraz stopni. W razie potrzeby obniżenia poziomu podłogi należy stosować pochylnię o nachyleniu nie większym niż 10%.
- ✓ W budynku o min. 2 kondygnacjach zaleca się zapewnienie przynajmniej jednego wózka ewakuacyjnego do transportu osób z niepełnosprawnościami, kobiet w ciąży oraz osób starszych.
- ✓ W budynku zastosowano czytelną informację wizualną o drogach ewakuacji w postaci strzałek kierunkowych i piktogramów.
- ✓ W budynku znajduje się świetlny system powiadamiania alarmowego.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadomienia alarmowego.
- ✓ Budynek musi posiadać plany ewakuacyjne. Plan ewakuacyjny zlokalizowany jest w łatwym do odnalezienia przez użytkownika miejscu.
- ✓ W budynku należy regularnie przeprowadzać ćwiczenia ewakuacyjne, z uwzględnieniem ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się. Osoby odpowiedzialne za ewakuację muszą być przeszkolone z zasad dotyczących ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

2. PODSUMOWANIE AUDYTU

Z przeprowadzonego audytu wynika, że do zapewnienia dostępności na minimalnym wymaganym przepisami prawa poziomie, niezbędne będzie przeprowadzenie prac remontowo-budowlanych. Należy dążyć do jak największego dostosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a zadania, które okażą się niemożliwe do wykonania w obecnej chwili należy zastąpić rozwiązaniami alternatywnymi.

2.1. ZALECENIA

▪ **DOSTĘPNOŚĆ GŁÓWNYCH WEJŚĆ I DOJŚĆ DO OBIEKTU**

Zaleca się zapewnienie dostępu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich do przynajmniej jednego wejścia do budynku.

▪ **MIEJSCA PRZEZNACZONE DO WYPOCZYNKU – ŁAWKI**

Zaleca się wyposażenie ławek w podłokietniki, lub zapewnienie przynajmniej części miejsc do siedzenia wyposażonej jednocześnie w oparcia i podłokietniki.

▪ **WEJŚCIA GŁÓWNE DO BUDYNKU**

Należy zapewnić dostęp do przynajmniej jednego wejścia do budynku.

▪ **DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI KOMUNIKACYJNYCH**

Należy zapewnić dostępność wszystkich istotnych kondygnacji. Jeżeli montaż windy (dźwigu osobowego) nie jest możliwy, jako alternatywne rozwiązanie należy zapewnić obsługę interesanta w całym zakresie na parterze (np.: wyznaczyć miejsce/biurko dostępne dla wszystkich osób) jednocześnie zapewniając inne wejście do budynku np. z poziomu chodnika, bez konieczności pokonywania schodów.

▪ **KOMUNIKACJA PIONOWA – SCHODY WEWNĘTRZNE**

Przy planowanym remoncie schodów zaleca się przebudowę schodów tak, aby spełniały wytyczne zawarte w punkcie 1.2.3 .

▪ **DRZWI WEWNĘTRZNE**

Przy planowanym remoncie zaleca się wymianę drzwi na drzwi o szerokości nie mniejszej niż 90 cm.

- **TOALETY DLA OZN**

Zaleca się zapewnienie dostępu do kondygnacji (żeby dostać się na parter budynku trzeba pokonać schody – 4 stopnie).

- **SALE OBSŁUGI INTERESANTÓW**

Zaleca się montaż oraz odpowiednie oznaczenie stanowiska z pętlą indukcyjną. Pętla indukcyjna powinna być włączona w godzinach pracy danego stanowiska.

Zaleca się stosowanie środków wspierających komunikację.

Zaleca się zapewnienie dostępu do budynku oraz istotnych kondygnacji.

- **INFORMACJA DOTYKOWA**

Zaleca się zastosować informację dotykową na poręczach przy schodach zgodnie z poniższymi Wytycznymi.

- **ELEMENTY WYPOSAŻENIA WEWNĄTRZ BUDYNKU**

Zaleca się wymienić wycieraczkę na taką, która będzie charakteryzowała się dobrą przyczepnością do podłoża.

- **SYSTEMY ALARMOWE I EWAKUACJA**

Należy zamontować dźwiękowy system ostrzegawczy.

Zaleca się zapewnienie przynajmniej jednego wózka ewakuacyjnego do transportu osób z niepełnosprawnościami, kobiet w ciąży oraz osób starszych.

CZĘŚĆ II

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

RAPORT Z OCENY

Podsumowanie ustaleń z oceny

Nazwa jednostki	Urząd Miejski w Wąwolnicy
Zakres badania	Dostępność informacyjno-komunikacyjna
Sposób badania	Wywiad bezpośredni, pytania audytowe
Poziom zgodności	Częściowo spełnia
Badane obszary	Dostępność dla osób: niewidomych, niedowidzących, niepełnosprawnych ruchowo, niepełnosprawnych umysłowo, z zaburzeniami funkcji czuciowych, z dysfunkcją psychiczną lub intelektualną,
Wynik z oceny	POZYTYWNY z uwagami
Jednostka audytująca	

WYNIKI BADANIA

Lp.	Pytanie audytowe	Wynik	Grupy osób z niepełnosprawnościami
1.	Czy podmiot zapewnia obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się?	TAK ☐	
2.	Czy podmiot zatrudnia chociaż jedną osobę posługującą się językiem migowy?	NIE ☐	
3.1	Czy podmiot zapewnia dostęp do usługi tłumacza online przez strony internetowe bądź aplikacje?	TAK ☐	
3.2	Aplikacje tłumaczące język migowy	NIE ☐	
3.3	Dostęp do strony internetowej tłumaczącej język migowy	TAK ☐	
4.1	Czy w budynku podmiotu są zainstalowane urządzenia lub inne środki techniczne do obsługi osób słabosłyszących?	NIE ☐	
4.2	Pętla indukcyjna	TAK ☐	
4.3	System FM	NIE ☐	
4.4	System na podczerwień (IR)	NIE ☐	
4.5	Inne urządzenia/systemy oparte o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia	NIE ☐	
5.	Czy podmiot zapewnia na swojej stronie internetowej informacje o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo (PJM, ETR)?	TAK ☐	
6.	Czy podmiot zapewnia na swojej stronie internetowej informacje o zakresie jego działalności - w postaci nagrania treści w polskim języku migowym?	NIE ☐	
7.	Czy podmiot zapewnia na swojej stronie internetowej informacje o zakresie jego działalności w tekście łatwym do czytania?	TAK ☐	
8.	Czy podmiot zapewnił, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, możliwości komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku?	NIE ☐	
9.	Czy podmiot zapewnia podstawowy środek komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN), w którym sposób przekazu komunikatu jest dostosowany do potrzeb wynikających z łącznego występowania dysfunkcji narządu wzroku i	NIE ☐	

1. Wprowadzenie do dostępności informacyjno-komunikacyjnej

Spełnianie wymagań dostępności informacyjno-komunikacyjnej – zdefiniowane zostało ustawowo w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2019 poz. 1969) jako:

a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,

b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,

c) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,

d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Jak widać definicja ustawowa została przygotowana dość pobieżnie, gdy w rzeczywistości dostępność informacyjno-komunikacyjna nie ogranicza się tylko do sfer komunikacji międzyludzkiej ani komunikacji w rozumieniu poruszania się, lecz jest o wiele szersza. Pojęcie dostępności należy rozumieć możliwie szeroko.

Przy opracowywaniu niniejszego raportu wzięto pod uwagę zarówno wymagania na poziomie ustawowym, aktów wykonawczych oraz również dokumentów takich jak: Standardy dostępności budynków itp., a przede wszystkim doświadczeń zespołu audytowego.

2. Rekomendacje w zakresie kierunków pracy koordynatora ds. dostępności

Podstawowym celem pracy koordynatora i zespołu ds. dostępności jest zapewnienie w jak największym stopniu dostępności Urzędu Miejskiego w Wąwolnicy. Podstawowymi kierunkami pracy osób zajmujących się wdrażaniem dostępności w jednostkach publicznych powinno być zarówno dążenie do maksymalnego dostosowania obiektów będących w dyspozycji podmiotu do wymogów ustawowych, jak również podnoszenie świadomości społecznej nt. osób ze szczególnymi potrzebami i ich potrzeb. Jako przykłady możliwych do podjęcia działań należy wskazać m.in.:

- szkolenia pracowników działu zamówień publicznych z zakresu stosowania klauzul społecznych,
- szkolenia pracowników działu infrastruktury na temat projektowania uniwersalnego/dostępności architektonicznej,
- szkolenia dla kadry zarządzającej – z zakresu zarządzania pracownikami, zarządzania dostępnością
- podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami (np. związki osób niewidomych, osób głuchych)
- prowadzenie regularnych audytów wewnętrznych w zakresie dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej

3. Rekomendacje w zakresie pożądanego zakresu i kierunku szkoleń

W ramach szkoleń dla pracowników zaleca się przeszkolenie ich w możliwie jak najszerszym obszarze. Poza szkoleniami dopasowanymi typowo do stanowisk tj.:

- klauzule społeczne – dla pracowników działu zamówień publicznych,
- projektowanie uniwersalne – dla pracowników działu infrastruktury,
- szkolenia z podstaw języka migowego – dla pracowników obsługi,

zaleca się przeprowadzenie szkoleń ogólnych dotyczących dostępności.

Szkolenia powinny być prowadzone w grupach liczących maksymalnie 20 osób, aby nie wpłynęło to na pogorszenie jakości kształcenia.

Szkolenia należy rozłożyć w czasie, w taki sposób, aby nie obciążać pracowników nadmiarem informacji w jednym momencie. Ponadto zaleca się dobrowolność szkoleń, aby z wiedzy skorzystały osoby, dla których przekazywana wiedza może okazać się pomocna w codziennej pracy.

3.1. Przykładowy program szkoleń z zakresu dostępności

MODUŁ 1

Wprowadzenie do dostępności (5 godzin dydaktycznych):

- Dostępność, obszary dostępności
- Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami,
- Bariera – co utrudnia a co uniemożliwia życie na równi z innymi osobami,
- Uniwersalne projektowanie i jego zasady,
- Racjonalne usprawnienie w świetle Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

MODUŁ II

Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (8 godzin):

- Przepisy prawa, standardy i wytyczne w ocenie spełniania wymogów dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej
- Przepisy sektorowe regulujące mierzalne wymogi dostępności,
- Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020,
- Ekspertyzy, standardy i wytyczne sektorowe.

MODUŁ III

Zapewnienie dostępności lub dostępu alternatywnego osobie ze szczególnymi potrzebami (5 godzin dydaktycznych)

- Różne osoby, różne potrzeby – bariery i potrzeby w zakresie dostępności różnych użytkowników podmiotów publicznych w przestrzeniach objętych wymogami dostępności,
- Indywidualne określanie sposobu zapewniania dostępności – omówienie, przykłady i ćwiczenia praktyczne.

MODUŁ IV

Dostępna komunikacja (8 godzin dydaktycznych)

- Prosty język, standardy, dobre praktyki na podstawie przykładów,
- 30 zasad prostego języka,
- Granice prostej polszczyzny,
- Narzędzia wspierające prosty język,
- Ćwiczenia praktyczne ze stosowania prostego języka w pismach urzędowych, w tym w podgrupach lub indywidualnie
- Obsługa klientów ze szczególnymi potrzebami w ramach postępowania – omówienie zasad i ćwiczenia praktyczne w tym w podgrupach lub indywidualnie.

4. Rekomendacje w zakresie informacji dostępnych na stronie internetowej

W świetle polskiego prawodawstwa tj. m.in. ustawy o dostępności cyfrowej, minimalny zestaw informacji dostępnych na stronie powinien być następujący:

- dane kontaktowe oraz link do BIP,
- narzędzi kontaktowe (np. formularze)
- informacja o tłumaczu języka migowego online
- nawigacja,
- deklaracja dostępności
- informacje dotyczące sytuacji kryzysowych

Powyższy zbiór danych jest wymagany jako podstawowe minimum, zaleca się jednak, aby wszystkie informacja publikowane na stronie internetowej po wejściu w życie ustawy, mogły być zdefiniowane jako dostępne. Warto również przeprowadzić szkolenia dla osób odpowiedzialnych za publikowanie informacji na stronie internetowej z prawidłowego tworzenia dostępnych treści w sieci.

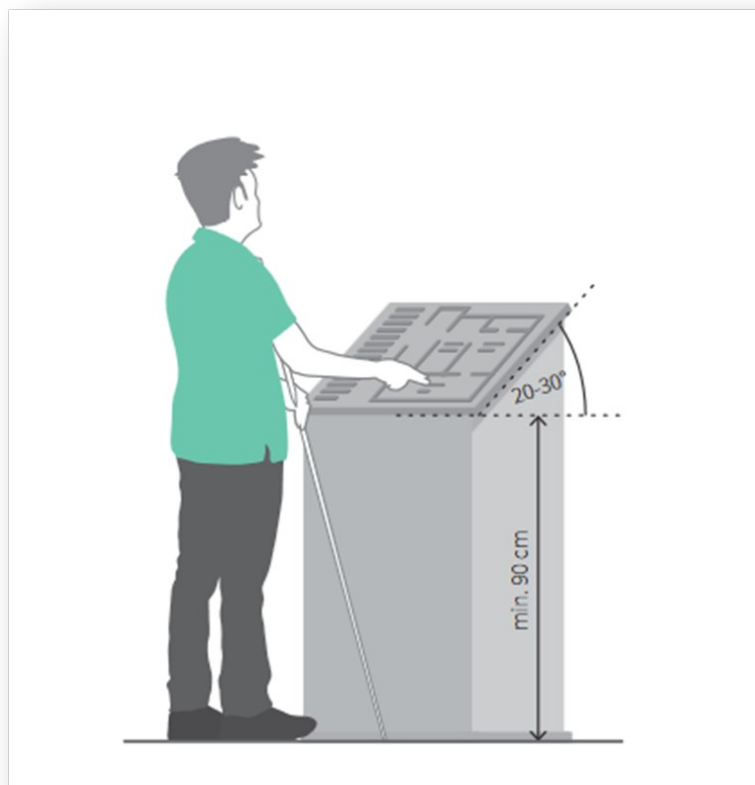
5. Rekomendacje w zakresie dostępności – przykłady zastosowania narzędzi

5.1. Plany tyflograficzne

Plany tyflograficzne umożliwiają osobie z niepełnosprawnością wzroku zapoznanie się z układem obiektu, jednak nie wszystkie osoby z tą niepełnosprawnością potrafią je czytać. Umieszczone na zewnątrz budynku mogą mieć zastosowanie w zespołach budynków położonych na dużym terenie. Zainstalowane w budynku będą szczególnie istotne w obiektach o skomplikowanym układzie komunikacyjnym.

Należy również pamiętać, że nie każda osoba z niepełnosprawnością wzroku będzie umiała przeczytać tego typu plan.

Czytanie planu dotykowego może zająć od kilku do nawet kilkudziesięciu minut, dlatego powinien on być zainstalowany pod kątem 20-30° względem poziomu, a jego przednia krawędź musi znajdować się na wysokości min. 90 cm. Takie położenie pozwala osobie z niepełnosprawnością wzroku wygodnie oprzeć dłoń na planszy i zapoznać się z przedstawioną treścią.

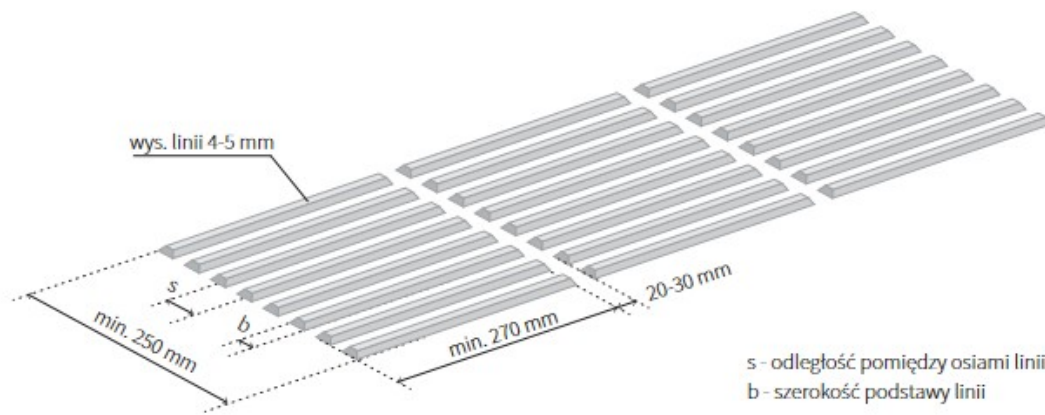
5.2. Oznaczenia FON - ścieżki dotykowe

Ścieżki dotykowe to wypukłe znaki poziome, które mogą bezpiecznie przeprowadzić osobę z niepełnosprawnością wzroku pomiędzy określonymi miejscami lub ostrzec przed zagrożeniami.

Stosuje się dwa rodzaje oznaczeń:

- elementy prowadzące - składające się z równoległych linii,
- znaki ostrzegawcze - składające się z wypukłych punktów, tzw. guzków.

Na zewnątrz budynku ścieżki dotykowe warto projektować na szerokich chodnikach, wzdłuż głównych ulic, jako elementy prowadzące do przejść dla pieszych i przystanków transportu publicznego. Mogą one również być poprowadzone wzdłuż drogi dla zachowania bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnością wzroku. W takiej sytuacji powinny powstawać w porozumieniu z lokalnym zarządcą dróg oraz zarządcami sąsiednich terenów, żeby projektowane systemy były spójne. Ścieżek należy unikać jako elementów prowadzących do wejść do budynków biurowych. Przyjmuje się, że w przestrzeni miejskiej

ścieżki prowadzi się przede wszystkim do szczególnie istotnych obiektów, np. transportu publicznego, urzędów, ważnych obiektów związanych z kulturą, sztuką i nauką.

CZĘŚĆ III

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

RAPORT Z OCENY STRONY

Podsumowanie ustaleń z oceny

Jednostka oceniana	Urząd Miejski w Wąwolnicy
Oceniane witryny	https://wawolnica.pl/ https://bip.wawolnica.pl/
Wersja WCAG	WCAG 2.1
Poziom zgodności	Poziom AA
Podstawowe wsparcie dostępności	„FireFox z NVDA” „Internet Explorer (IE) z JAWS” „Apple z VoiceOver”
Oparte na technologiach	HTML5 , HTML 4.01 , CSS , Flash , XHTML 1.0
Wynik z oceny	POZYTYWNY Z UWAGAMI
Jednostka opracowująca	

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI AUDYTU

Zasada 1 Postrzegalność	
1.1 Alternatywa tekstowa	
1.1.1	<p>Treść nietekstowa: (Poziom A)</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.2 Multimedia	
1.2.1	<p>Tylko audio lub tylko wideo (nagranie): (Poziom A)</p> <p>Dla mediów nagranych w systemie tylko audio lub tylko wideo stosuje się następujące zasady, z wyjątkiem sytuacji, kiedy nagranie audio lub wideo jest alternatywą dla tekstu i w taki sposób jest oznaczone</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alternatywa dla audio Zapewniona jest alternatywa tekstowa dla nagrań dźwiękowych przedstawiająca tę samą treść, co nagranie audio. - Alternatywa dla wideo Zapewniona jest alternatywa tekstowa albo audiodeskrypcja dla nagrań zawierających tylko wideo przedstawiająca tę samą treść, co nagranie wideo. <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.2.2	<p>Napisy rozszerzone (nagranie): (Poziom A)</p> <p>Do wszystkich nagrań audio w multimediami zsynchronizowanych (dźwięk i obraz), z wyjątkiem sytuacji, kiedy są one alternatywami dla tekstu i w taki sposób są oznaczone, zapewnione są napisy rozszerzone.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
1.2.3	<p>Audiodeskrypcja lub alternatywa tekstowa dla mediów (nagranie): (Poziom A)</p> <p>Zapewniona jest alternatywa dla multimedii lub audiodeskrypcja dla nagrań wideo w multimediami zsynchronizowanych (dźwięk i obraz), z wyjątkiem sytuacji, kiedy są one alternatywami dla tekstu i w taki sposób są oznaczone.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.2.4	<p>Napisy rozszerzone (na żywo): (Poziom AA)</p> <p>Do wszystkich treści audio w multimediami zsynchronizowanych (dźwięk i obraz) przekazywanych na żywo zapewnione są napisy</p>

	<p>rozszerzone.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
1.2.5	<p>Audiodeskrypcja (nagranie): (Poziom AA)</p> <p>Zapewniona jest audiodeskrypcja dla wszystkich nagrań wideo w multimediami zsynchronizowanych.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.3 Możliwość adaptacji	
1.3.1	<p>Informacje i relacje: (Poziom A)</p> <p>Informacje, struktura oraz relacje między treściami przekazywane poprzez prezentację mogą być odczytane przez program komputerowy lub istnieją w postaci tekstu.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.3.2	<p>Zrozumiała kolejność: (Poziom A)</p> <p>Jeśli kolejność, w jakiej przedstawiona jest treść, ma znaczenie dla zrozumienia treści — prawidłowa kolejność odczytu musi być określona programowo.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.3.3	<p>Właściwości zmysłowe: (Poziom A)</p> <p>Instrukcje co do zrozumienia i operowania treścią nie opierają się wyłącznie na właściwościach zmysłowych, takich jak: kształt, rozmiar, wzrokowa lokalizacja, orientacja w przestrzeni lub dźwięk.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
1.3.4	<p>Orientacja: (Poziom AA)</p> <p>Treść nie ogranicza swojego widoku i działania do jednej orientacji wyświetlania, takiej jak pionowa lub pozioma, chyba że określona orientacja wyświetlania jest istotna.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.4 Rozróżnialność	
1.4.1	<p>Użycie koloru: (Poziom A)</p> <p>Kolor nie jest wykorzystywany jako jedyny wizualny sposób przekazywania informacji, wskazywania czynności do wykonania lub oczekiwania na odpowiedź, czy też wyróżniania elementów wizualnych.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.4.2	<p>Kontrola odtwarzania dźwięku: (Poziom A)</p>

	<p>Jeśli jakieś nagranie audio włącza się automatycznie na danej stronie i jest odtwarzane przez okres dłuższy niż 3 sekundy, istnieje mechanizm umożliwiający przerwanie lub wyłączenie nagrania albo mechanizm kontrolujący poziom głośności niezależnie od poziomu głośności całego systemu.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
1.4.3	<p>Kontrast (minimalny): (Poziom AA)</p> <p>Wizualna prezentacja tekstu lub obrazu tekstu posiada współczynnik kontrastu wynoszący przynajmniej 4.5:1, poza następującymi wyjątkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duży tekst Duży tekst oraz grafiki takiego tekstu posiadają kontrast przynajmniej 3:1; - Incydentalne Tekst lub obrazy tekstu, które są częścią nieaktywnego komponentu interfejsu użytkownika, które są czystą dekoracją, które nie są widoczne lub które są częścią obrazu zawierającego inne istotne treści wizualne, nie wymagają minimalnego kontrastu; - Logotyp Tekst, który jest częścią logo lub nazwy własnej produktu (marki), nie wymaga minimalnego kontrastu. <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.4.4	<p>Zmiana rozmiaru tekstu: (Poziom AA)</p> <p>Oprócz napisów rozszerzonych oraz obrazów tekstu, rozmiar tekstu może zostać powiększony do 200% bez użycia technologii wspomagających oraz bez utraty treści lub funkcjonalności.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.4.5	<p>Obrazy tekstu: (Poziom AA)</p> <p>Jeśli wykorzystywane technologie mogą przedstawiać treść wizualnie, do przekazywania informacji wykorzystuje się tekst, a nie obraz tekstu, z wyjątkiem następujących sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Możliwy do dostosowania Obraz tekstu może być dostosowany wizualnie do wymagań użytkownika; <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>

1.4.10	<p>Dopasowanie do ekranu: (Poziom AA)</p> <p>Treść może być prezentowana bez utraty informacji lub funkcjonalności, bez konieczności przewijania w dwóch wymiarach dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pionowego przewijania treści o szerokości odpowiadającej 320 pikselom CSS; - Poziomego przewijania treści na wysokości odpowiadającej 256 pikselom CSS; <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
1.4.11	<p>Kontrast elementów nietekstowych: (Poziom AA)</p> <p>Wizualna prezentacja następujących elementów ma współczynnik kontrastu co najmniej 3:1 względem sąsiednich kolorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komponenty interfejsu użytkownika Informacje wizualne wymagane do identyfikacji komponentów interfejsu użytkownika i ich stanów, z wyjątkiem nieaktywnych składników lub gdy wygląd komponentu jest określony przez agenta użytkownika i nie jest modyfikowany przez autora; - Obiekty graficzne Części grafiki wymagane do zrozumienia treści, z wyjątkiem sytuacji, gdy konkretna prezentacja grafiki ma istotne znaczenie dla przekazywanych informacji. <p>Wynik: Pozytywny</p>
1.4.12	<p>Odstępy w tekście: (Poziom AA)</p> <p>W treściach tworzonych za pomocą języków znaczników, umożliwiających ustawienie poniższych właściwości stylu, nie następuje utrata żadnych treści lub funkcjonalności, gdy tekst ustawiony zostanie tak, aby uwzględnił wszystkie poniższe parametry oraz gdy wprowadzone zostaną zmiany w jakiegokolwiek innej właściwości stylu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wysokość linii (odstęp między wierszami) do co najmniej 1,5-krotności rozmiaru czcionki; - Odstęp między akapitami co najmniej 2 razy większy od rozmiaru czcionki; - Odstępy między literami (tracking) do co najmniej 0,12-krotności rozmiaru czcionki; - Odstępy między wyrazami do co najmniej 0,16 wielkości czcionki. <p>Wynik: Negatywny</p>
1.4.13	<p>Treść spod kursora lub fokusu: (Poziom AA)</p> <p>Gdy jakaś treść staje się widoczna po otrzymaniu kursora lub fokusu klawiatury, a po ich usunięciu znika, spełnione są poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odrzucone Istnieje mechanizm umożliwiający odrzucenie dodatkowej treści bez przesuwania wskaźnika myszy lub fokusu klawiatury, chyba że dodatkowa treść przekazuje błąd

	<p>wprowadzanych danych lub nie przesłania ani nie zastępuje innej treści;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wskazywane Jeśli wskaźnik myszy (hover) może wyzwolić dodatkową treść, wówczas wskaźnik może zostać przeniesiony na dodatkową treść bez znikania dodatkowej treści; - Trwałe Dodatkowa treść pozostaje widoczna do momentu usunięcia wyzwalacza aktywacji lub fokusu, użytkownik odrzuca go lub jego informacje nie są już ważne. <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
Zasada 2 Funkcjonalność	
2.1 Dostępność z klawiatury	
2.1.1	<p>Klawiatura: (Poziom A)</p> <p>Wszystkie funkcjonalności w treści są obsługiwane za pomocą interfejsu klawiatury, bez wymogu określonego czasu użycia poszczególnych klawiszy, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dana funkcja wymaga wprowadzenia informacji przez użytkownika w oparciu o ścieżkę ruchów, a nie w oparciu o punkty końcowe wejścia.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.1.2	<p>Bez pułapki na klawiaturę: (Poziom A)</p> <p>Jeśli fokus klawiatury można przemieścić do danego komponentu treści za pomocą interfejsu klawiatury, to może on być z niego usunięty również za pomocą interfejsu klawiatury, a jeśli wymagane jest użycie czegoś więcej niż tylko strzałek, tabulatora lub innych standardowych metod wyjścia, użytkownik musi otrzymać odpowiednią podpowiedź, w jaki sposób usunąć fokus z danego komponentu.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.1.4	<p>Jednoznakowe skróty klawiaturowe: (Poziom A)</p> <p>Jeśli skrót klawiaturowy jest zaimplementowany w treści tylko przy użyciu jednego znaku (litera, w tym wielkiej i małej, cyfry lub symbolu), to przynajmniej jedno z poniższych jest prawdziwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyłączanie Istnieje mechanizm wyłączania skrótu; - Mapowanie Istnieje mechanizm zmiany mapowania skrótu w celu użycia jednego lub więcej niedrukowalnych znaków klawiatury (np. Ctrl, Alt, itp.); - Aktywny tylko po otrzymaniu fokusu Skrót klawiaturowy dla komponentu interfejsu użytkownika jest aktywny tylko wtedy, gdy ten komponent ma fokus. <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.2 Wystarczający czas	
2.2.1	2.2.1 Dostosowanie czasu: (Poziom A)

	<p>Gdy czas korzystania z treści jest ograniczany, spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyłączenie Użytkownik może wyłączyć limit czasowy, zanim czas upłynie; lub - Dostosowanie Użytkownik może swobodnie dostosować limit czasowy (przynajmniej o wartość 10 razy większą od wartości domyślnej), zanim czas upłynie; lub - Wydłużenie Użytkownik jest ostrzegany przed upłynięciem limitu czasowego i ma przynajmniej 20 sekund na wydłużenie limitu za pomocą prostej czynności (np. „wciśnij klawisz spacji”) oraz może wydłużyć limit przynajmniej dziesięciokrotnie; lub - Wyjątek dotyczący czasu rzeczywistego Limit czasowy jest wymaganym komponentem jakiejś czynności w czasie rzeczywistym (np. aukcji) i nie ma możliwości zmiany limitu; lub - Wyjątek 20 godzin Limit czasowy przekracza 20 godzin. <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
2.2.2	<p>Pausa, zatrzymanie, ukrycie: (Poziom A)</p> <p>Gdy treść się porusza, migocze, przesuwa lub jest automatycznie aktualizowana, spełnione są wszystkie poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poruszanie się, przesuwanie, migotanie Każdą informację, która porusza się, przesuwa lub miga, a takie działanie (1) włącza się automatycznie, (2) jest widoczne dłużej niż 5 sekund, (3) jest przedstawiane równoległe z inną treścią — użytkownik może wstrzymać, zatrzymać lub ukryć za pomocą dostępnego mechanizmu, chyba że poruszanie się, przesuwanie lub migotanie jest częścią czynności, w której takie działanie jest istotne, oraz: - Automatyczna aktualizacja Każdą automatycznie aktualizującą się informację, która (1) włącza się automatycznie oraz (2) jest przedstawiana równoległe z inną treścią — użytkownik może wstrzymać, zatrzymać lub kontrolować częstotliwość aktualizacji za pomocą dostępnego mechanizmu, chyba, że automatyczna aktualizacja jest częścią takiej czynności, w której takie działanie jest niezbędne. <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
2.3 Ataki padaczki	
2.3.1	<p>Trzy błyski lub wartości poniżej progu: (Poziom A)</p> <p>Strony internetowe nie zawierają w swojej treści niczego, co błyska częściej niż trzy razy w ciągu jednej sekundy, lub też błysk nie przekracza wartości granicznych dla błysków ogólnych i czerwonych.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
2.4 Możliwość nawigacji	
2.4.1	<p>Możliwość pominięcia bloków: (Poziom A)</p>

	<p>Istnieje mechanizm, który umożliwia pominięcie bloków treści powtarzanych na wielu stronach internetowych.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
2.4.2	<p>Tytuły stron: (Poziom A)</p> <p>Strony internetowe mają tytuły, które opisują ich cel lub przedst. ich temat.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.4.3	<p>Kolejność fokusu: (Poziom A)</p> <p>Jeśli strona internetowa może być nawigowana sekwencyjnie, a kolejność nawigacji wpływa na zrozumienie lub funkcjonalność strony, komponenty przyjmują fokus w kolejności, dzięki której zachowany jest sens i funkcjonalność treści.</p> <p>Wynik: Negatywny</p>
2.4.4	<p>Cel łącza (w kontekście): (Poziom A)</p> <p>Cel każdego łącza może wynikać z samej treści łącza lub z treści tekstu powiązanego z kontekstem łącza określonym programowo, poza tymi przypadkami, kiedy cel łącza i tak byłby niejasny dla użytkowników.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
2.4.5	<p>Wiele dróg: (Poziom AA)</p> <p>Istnieje więcej niż jeden sposób umożliwiający zlokalizowanie strony internetowej w zestawie stron internetowych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dana strona jest wynikiem jakiejś procedury lub jednym z jej etapów.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
2.4.6	<p>Nagłówki i etykiety: (Poziom AA)</p> <p>Nagłówki i etykiety opisują temat lub cel treści.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.4.7	<p>Widoczny fokus: (Poziom AA)</p> <p>Każdy interfejs posiadający możliwość obsługi przy pomocy klawiatury ma tryb obsługi, w którym fokus klawiatury jest stale widoczny.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
2.5 Metody obsługi	
2.5.1	2.5.1 Gesty dotykowe: (Poziom A)

	<p>Wszystkie funkcjonalności wykorzystujące do obsługi gesty wielopunktowe lub oparte na ścieżkach mogą być obsługiwane za pomocą dotyku jednopunktowego bez gestu opartego na ścieżce, chyba że istotny jest gest wielopunktowy lub oparty na ścieżce.</p> <p>Wynik: Negatywny</p>
2.5.2	<p>Etykieta w nazwie: (Poziom A)</p> <p>W przypadku komponentów interfejsu użytkownika z etykietami zawierającymi tekst lub obrazy tekstu, nazwa zawiera tekst, który jest prezentowany wizualnie.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
2.5.3	<p>Aktywowanie ruchem: (Poziom A)</p> <p>Funkcjonalność, którą można obsługiwać za pomocą ruchu urządzenia lub ruchu użytkownika, można również obsługiwać za pomocą komponentów interfejsu użytkownika, a reagowanie na ruch można wyłączyć, aby zapobiec przypadkowemu uruchomieniu, z wyjątkiem sytuacji, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obsługiwany interfejs Ruch służy do obsługi funkcjonalności poprzez interfejs obsługiwany przez dostępność; - Istotny Ruch jest niezbędny dla funkcji, a to spowodowałoby unieważnienie działania. <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
Zasada 3 Zrozumiałość	
3.1 Możliwość odczytania	
3.1.1	<p>Język strony: (Poziom A)</p> <p>Domyślny język naturalny każdej strony internetowej może zostać odczytany przez program komputerowy.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
3.1.2	<p>Język części: (Poziom AA)</p> <p>Język naturalny każdej części lub frazy zawartej w treści może zostać odczytany przez program komputerowy, z wyjątkiem nazw własnych, wyrażeń technicznych, słów w nieokreślonym języku oraz słów i fraz, które stanowią część żargonu w bezpośrednio otaczającym je tekście.</p> <p>Wynik: Pozytywny</p>
3.2 Przewidywalność	
3.2.1	<p>Po otrzymaniu fokusu: (Poziom A)</p> <p>Przyjęcie fokusu przez dowolny komponent interfejsu użytkownika nie powoduje nieoczekiwanej zmiany kontekstu.</p>

	Wynik: Nie dotyczy
3.2.2	<p>Podczas wprowadzania danych: (Poziom A)</p> <p>Zmiana ustawień jakiegokolwiek komponentu interfejsu użytkownika nie powoduje automatycznej zmiany kontekstu, chyba, że użytkownik został poinformowany o takim działaniu, zanim zaczął korzystać z komponentu.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
3.2.3	<p>Spójna nawigacja: (Poziom AA)</p> <p>Mechanizmy nawigacji, które powtarzają się na wielu stronach internetowych w ramach jednego zestawu stron internetowych, występują w tej samej względnej kolejności za każdym razem, gdy są powtarzane, chyba że zmiana jest inicjowana przez użytkownika.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
3.3 Pomoc przy wprowadzaniu informacji	
3.3.1	<p>Identyfikacja błędu: (Poziom A)</p> <p>Jeśli automatycznie zostanie wykryty błąd wprowadzania danych, system wskazuje błędny element, a użytkownik otrzymuje opis błędu w postaci tekstu.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
3.3.2	<p>Etykiety lub instrukcje: (Poziom A)</p> <p>Gdy w treści wymagane jest wprowadzenie danych przez użytkownika, zapewnione są etykiety lub instrukcje.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
3.3.3	<p>Sugestie korekty błędów: (Poziom AA)</p> <p>Jeśli automatycznie zostanie wykryty błąd wprowadzania danych i znane są sugestie korekty, wtedy użytkownik otrzymuje takie sugestie, chyba, że zagrażałoby to bezpieczeństwu treści lub zmieniło jej cel.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
3.3.4	<p>Zapobieganie błędom (prawnym, finansowym, w danych): (Poziom AA)</p> <p>W przypadku stron internetowych, które powodują zobowiązania prawne, albo na których użytkownik przeprowadza transakcje finansowe, modyfikuje lub usuwa dane w systemach przechowywania danych, nad którymi ma kontrolę, albo udziela odpowiedzi na testy, co najmniej jedna z poniższych informacji jest prawdziwa:</p> <p>Odwracalność Wprowadzenie danych jest odwracalne.</p>

	<p>Sprawdzanie Dane wprowadzone przez użytkownika są sprawdzane pod kątem błędów, a użytkownik ma możliwość wprowadzenia poprawek.</p> <p>Potwierdzenie Istnieje mechanizm sprawdzania, potwierdzania oraz korekty informacji przed jej ostatecznym wysłaniem.</p> <p>Wynik: Nie dotyczy</p>
Zasada 4 Solidność	
4.1 Kompatybilność	
	<p>4.1.1 Poprawność kodu: (Poziom A)</p> <p>W treści wprowadzonej przy użyciu języka znaczników, elementy posiadają kompletne znaczniki początkowe i końcowe, elementy są zagnieżdżane według swoich specyfikacji, nie posiadają zduplikowanych atrybutów, a wszystkie ID są unikalne, z wyjątkiem przypadków, kiedy specyfikacja zezwala na wyżej wymienione cechy.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
	<p>4.1.2 Nazwa, rola, wartość: (Poziom A)</p> <p>Dla wszystkich komponentów interfejsu użytkownika (w tym, ale nie tylko, elementów formularzy, łączy oraz komponentów wygenerowanych przez skrypty) nazwa oraz rola mogą być określone programowo; stan, właściwości oraz wartości, które mogą być ustawione przez użytkownika, mogą również być ustawione programowo; powiadomienie o zmianach w tych elementach dostępne jest dla programów użytkownika, w tym technologii wspomagających.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>
	<p>4.1.3 Komunikaty o stanie: (Poziom AA)</p> <p>W treści wprowadzonej przy użyciu języka znaczników komunikaty o stanie mogą być programowo określone poprzez role lub właściwości, dzięki czemu mogą być prezentowane użytkownikowi za pomocą technologii wspomagających bez uzyskiwania fokusu.</p> <p>Wynik: Częściowo pozytywny</p>

ZALECENIA

Mając na względzie szczegółowe wyniki audytu cyfrowego strony internetowej można zauważyć że strona internetowa Urzędu Miejskiego w Sulmierzycach jak i jego biuletyn informacji publicznej są dość dobrze dostosowane do wymogów WCAG.

NALEŻY POPRAWIĆ DEKLARACJĘ DOSTĘPNOŚCI DLA STRONY URZĘDU MIEJSKIEGO

ORAZ STRONY Biuletynu Informacji Publicznej UM.

Celem sprawdzenia poprawności poszczególnych elementów deklaracji

lub sporządzenia nowej deklaracji dostępności - można skorzystać

z udostępnionego narzędzia dotyczącego Deklaracji Dostępności

<https://deklaracja-dostepnosci.info/generator/>